AZTAG
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Liban
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳԻՆԸ
ՍԻՍԻՊԻԱ տար. 425, Վեցամսեայ 225 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՔՍ. տարի. 6. Վեցամսեայ 4 տոլար
Տնօրէն-Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ

# ԱԶԴԱԿ

ازتاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ԵՐԿՕՐԵԱՅ ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՄԱՐՏ 10 1931
ԶԵՌՔԷ ՀԱՏԸ 3.50 Ս.Դ.

Դ. ՏԱՐԻ | Ամէն առաւօտ պէտք է ըլլայ թերթիս տնօրէնին հասցէին | ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ՝ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ | Ձեռագրակուած ձեռագիրները եւ չեն վերադարձուիր | Թիւ 136 (428)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

## ՀԱՐԶՐԿՈՒԱԾ ՀԱՐՑ ՄԸ

*Շատ դժուար և չարչրկուած նիւթի մը մասին կը գրենք մեր այսօրուան խմբագրականը։*

*Մեր թերթը ասկէ առաջ բազմաթիւ անգամներ գրած է այս մասին և չեշտած մեր գաղութի համար ստիպողականութիւնը ուժերու հաւասխմբումին։ Ի՞նչ փոյթ թէ բազմացուած արդիւնքը ցարդ չէ իրագործուած, պարտաւոր ենք միշտ արծարծել և հետապնդել այդ դժնդակ հարցը և զարնել մուրճի մը պէս, մինչև որ մեր գաղութի կեանքին մէջ տեղ բռնէ այդ անհրաժեշտ պէտքը։*

*Պարտաւոր ենք կրկնել և կրկնել, մինչև որ արթննայ իմաստուն բնազդը այս ժողովուրդին, որովհետև առանց այդ գիտակցութեան և առանց ուժերու միացման, կազմակերպման որդը պիտի կրծէ մեր ողնայարը և պիտի դառնանք ուղեկորոյս և ուժասպառ թափառիկներ։*

*Արհամարհել միութիւն մը, կուսակցութիւն մը և կամ ժողովուրդին ոեւէ մէկ հատուածը փրկութեան չ'առաջնորդեր այս ժողովուրդը։ Շարունակ խանգարելու և բամբասելու արհեստով զբաղիլ, հակառակորդը չի տկարացներ, սակայն Ազգային Միութիւնը կը քանդէ։ Տկարութեան և ապիկարութեան նշան է ուրիշներու կատարած մեծ գործերը նուազացնելու աշխատիլ։ Հերոսութիւն է այս դարուս մէջ և շատ մեծ յաւակնոտութիւն՝ առանց ուժերու միացման և ամուր կազմակերպութեան ազգ մը կամ տէրութիւն մը փրկութեան ճանապարհին առաջնորդելը։*

*Հսկայ բանակներով և պետական ամենաուժեղ օրկաններով զինուած պետութիւններն անգամ այսօր չեն համարձակիր երկրին զէկը վարել, առանց համագործակցութեան ժողովուրդի բոլոր հատուածներուն և միութեանց հետ։*

*Բայց մենք որ զուրկ ենք պետական կեանքէ և ամենաթոյլ վանդի մ'իսկ դիմադրելու տկարութենէն, որ դէմ յանդիման կը գտնուինք համայնակալ ամենազարհուրելի վտանգի մը, կ'ուզենք բացառութիւն կազմել այդ տիեզերական օրէնքէն։*

*Միայն չհասկցուինք։ մենք չենք ըսեր որ Ռամկավարները Դաշնակցական դառնան և Դաշնակցութեան քաղաքական ուղղութիւնը որդեգրեն, կամ Հնչակեանները Ռամկավարներու պէս մտածեն։ բացարձակապէս ոչ։ Իւրաքանչիւրը թող շարունակէ իր քաղաքական ուրոյն հայեցողութիւնը մշակել և այդ ճանապարհով հետապնդել հայ ժողովուրդի փրկութիւնն ու առաջադիմութիւնը։ Սակայն անոնք կրնան լեզու գտնել և զորձակցիլ՝ դարմանելու համար զոնէ մեր գաղութի ներկայ սարսուռ պատկերը, առանց զոհելու իրենց սկզբունքներուն սրբութիւնը և կարծիքներուն ազատութիւնը։ Մեր ժողովուրդի ամենօրեայ կեանքը այնպիսի պահանջներ կը ներկայացնէ, որ ծրագիրներով կամ «սկզբունք»ներով չէ կարելի կարգադրել կամ հարթել։*

*Մեր թշնամիները իրենց զաղտնի գրգռութիւններով կը շարունակեն թոյն սրսկել և ծանրացնել մթնոլորտը, զանազան թիւրիմացութեանց առիթ տալով։ Մենք պէտք չէ՞ չէզոքացնենք այդ գրգռութիւնները մերձեցմամբ և գործակցութեամբ, փոխանակ յարդ ու տաշեղ նետելու այդ վտանգին առջև։ Ոչ թաղական և հոգաբարձու ընտրութիւնով և ոչ ալ շարական կարգալով կը խափանուի այդ վտանգը և կը փրկուի հայ ժողովուրդը։ Մանաւանդ այժմ երբ չար գուշակութիւններ մօտալուտ համաշխարհային բռնկումի մը դուժը կը հաղորդեն և տէրութիւններ իրարու հետ ամուր զինակցութիւններ կը կնքեն, մենք կը մտածե՞նք զոնէ ներքնապէս կազմակերպուելու և գլուխ ելլի տալով վտանգին շեշտակի նայելու հարկադրանքին մասին։*

*Ի՞նչ անակնկալներ վերապահուած են մեզի վաղուան համար ո՞վ գիտէ։ Պէտք է իմաստուն ըլլալ և արթուն։*

*Եւ այդ իմաստութիւնը մասնաւորաբար մեր գաղութին համար։*

*Ամփոփ և հաւաքական աշխատանք, տեսական և գործնական սերմեցում կը պահանջէ մեր գաղութի այսօրուան ներկայացուցած պատկերը։*

*Այս անտիրութեան և անհամեմաշխութեան պատասխանատուները միայն մեր քաղաքական կուսակցութիւններն ու միութիւնները չեն. հոգեւոր իշխանութիւնն ալ մեծ դեր մը ունի այս կացութեան ստեղծումին մէջ։ Դեռ քանի մը օր առաջ զարմանքով տեղեկացանք մեր հոգեւոր պետերէն մէկուն, Ամանոսի թաղականութեան հրաժարեցուցած առենապետին, բոլոր ժողովականներու ներկայութեան ըրած մէկ հարցումին, որով իբրև կուսակցական ամբաստանել կ'ուզէր կեանքին մէջ երբեք կուսակցական չեղած և ըլլալու հնարաւորութենէն ալ զուրկ եղող նախկին առենապետը։ Եթէ ան պատկանած ըլլար սրբազանի կուսակցութեան արդեօք պիտի չերժարեցուէ՞ր։... Խորհրդաւոր է այդ հարցումը և նշանակալի, թէպէտ արժանի պատասխան մը ստացած է վայրկեանին։*

*Մեր հոգեւորականները զոնէ պէտք է չէզոք և անխտրական ըլլան, այդ մերձեցման նուիրական գործը ի գլուխ հանելու աշխատանքին նուիրուելու համար։*

## ԻՆՉ ԿԸ ՄՏԱԾԵՆ ՈՒՐԻՇՆԵՐ

### ԿՂԶԻԱՑՈՒՄ

«Ցառաջ» (25 Փետր.) կը գրէ.—

Նուազով կը լրանայ տասը տարին՝ մեր ներկայ կեանքին, — թափառական երկիրէ երկիր։ Փուռած՝ անսանմանն եւ այլազան տարածութիւններու վրայ։

Վեր ի վայր շրջուեցանք, եւ ոտքի ենք նորէն։ Բայց արմատախիլ եւ խորտակեալ խոցոտուած։ Բուն իսկ սիրտին զարնուած։

Մեր այսօրուան կացութեան մէջ, աւելի բան չարիքներ կան մեր առջեւ, քան բարիքներ։ Ամենէն առաջ, զրկուած՝ ազատ, ինքնուրոյն պետութենէն, ազգարհի առջեւ կը ներկայանանք իբրեւ խեղանկներ։ Կարոտ հասարակ քաղաքի մը որ ճշդէր մեր իրաւական հանգամանքը։ Մեր չարն ու բարին կախում ունի «ճիւրնկալ» երկիրներու վարչական կամքեն։ Ամէն տեղ ալ, ոստիկանութիւնն է գերագոյն իրաւարար մեր գլխուն վրայ։ Ցիսունը ինչ պետութիւնու արիսպագոսը, Ազգերու Դատաստանը կայ իբրեւ հովանաւոր, ինչպէս տարագիր Ռուսերուն, նոյնպէս մեզի համար։ — Բայց, Նանսենեան գաղութներու եւ քաղաքներու հետ գործ ունեցողը միայն գիտէ այդ ճեղքուած հովանաւորութեան իրական արժէքը...։

Եւ ոստիպուած ենք մեր կարելին փորձել, տանելի բաւական մը ապահովելու համար ամէն երկնքի տակ։ Տեղ մը աւելի, տեղ մը պակաս։

Ուրիշ երբ՝ ալ չունինք, ներկայ պայմաններուն մէջ։ Հարկ է շեշտակի նայիլ իրականութեան եւ թաքցնել պատրանքները։

Բայց, ո՞վ կը կապէ մեր ձեռքերը, առաւելագոյն բարիքը խլելու համար իւրաքանչիւր միջավայրէ, նոր տնօրինութիւն։

Ինչո՞ւ սեղմուիլ, սանմանափակիլ միայն առօրեայ հոգերու մէջ եւ չնգցիլ աւելին ապահովելու։

Ակնարկ մը՝ մօտաւոր թէ հեռաւոր գաղութներու վրայ, պիտի հաստատէ մեզ թէ չափազանց նեղ հոտրիզոն մը գծեր ենք մենք մեզի համար։ Կողմացած՝ բաւին բովանդակ նեանակութեամբ։

Ուրեմ ինկեր ենք, այնտեղ կը մնանք մենք մեզի, թեթեւ հեռաբրբրութեամբ մը կապուած՝ մեր օրրջապտոյտին հետ։ Նոյն իսկ լեզուն չենք սորվիր։ Կը սորվինք այնքան որքան անհրաժեշտ է առօրեայ գործածութեան համար։

Գրեթէ անձանօթ ենք՝ իւրանքիւր երկրի ներքին, քաղաքական եւ տնտեսական անցուդարձերուն։ Ծանօթ ուրիշ երկրի մը թերթերեն կը թարգմանենք մեր բնական երկրին վերաբերող տեղեկութիւններ։

Կրկնացած ենք՝ մեր յարաբերութիւններուն մէջ ալ։ Մեր բնական երկրի (մամուլին, մտաւորականութեան կամ վարիչ տարրերուն հետ կապակցելու տարմադրութիւնը կը ցոյցնենք ա՛նն ատեն, երբ ցաւ մը, բաղձանք մը ունինք։

Այս անհոգութիւնը միեւնոյն ատեն պատճառ կ'ըլլայ որ մոռնանք մենք մեզ ճանչցնելու պարտականութիւնն ալ։

Մէկ հատիկ Թրքունի մը, Խալիտ Էտիպ հանրի, անա տարիներէ ի վեր մեզ կուգայ Միացեալ-Նահանգներուն մէջ։ Կը խօսի ու կը գրէ իր երկրին եւ ժողովուրդին փառքն եւ գեղով, եւ վագեռային չարախնդութեամբ սեւցնելով հայաքին սարսափներուն զոհերը։

Զուսնինք որոշ խղճակեանութիւնը — աւելի ճիշդ՝ ասխատանք — Պալքանեան երիտասարդներու, Լիբանանի, Սիւրիոյ, Միջագետքի կամ Պարսկաստանի մէջ, որոնք աւելի մօտ են մեզի միջավայրով եւ խառնուածքով։ Ցաւոյ սանմանակից եւ կապուած հասարակաց շահերով։

Չենք ուրանար զանազան ձեռնարկներ եւ անհատական օնորհասարդի նախանձախնդրութիւններ։

Բայց այստեղ ալ ամէն ինչ տեղի կ'ունենայ օրը օրին։ Համեմատաբար ուրանք պանանցին։ Մեր նպատակին հասնելէ, տարածաքը սնցնելէ յետոյ, կը մոռնանք ուրիշ բան եւ նորէն կը խաուրինք պատեանին մէջ, իբրեւ թէ անջատ բնական ըլլայինք։

Մինչեւ հիմա կրեցինք այս անիմաստ կղզիացման հետեւանքները, անհատապէս թէ հաւաքաբար։

Տարակոյս չկայ որ այսուհետեւ աւելի ուժգնութեամբ պիտի զգանք այդ անպատեհութիւնները։ Մանաւանդ որ, ոչ միայն կ'երկարին անընդհատ գաղութեան տարիները, այլեւ իւրաքանչիւր երկրի մէջ հետզհետէ աւելի մօտեն ճանչցնալով մեզ, մեր բացասական գիծերը, իրարու հետեւ լեզու կ'ելլեն չարակամներն ու բանսարկուները։

## ՉԳԱՅԱՅՈՒՆՑ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

### 1931 ՏԱՐՈՒԱՆ ՀԱՄԱՐ

### ՊԱՏԵՐԱԶՄ ԵՒ ԱՐԻՒՆ ԱՄԷՆ ՏԵՂ

### ԱՐԵՒԵԼՔ ԱՐԵՒՄՈՒՏՔԻ ԴԷՄ

### ԱՄԵՐԻԿԱ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻ ՆՈՐ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ

Պրազիլիոյ մէջ, փրօֆ. Էլիզ Սանթանա, նշանաւոր հոգեբան և ասղագէտ, 1931 տարուան համար կարգ մը գուշակութիւններ բրած է, որոնք հրատարակուած են Պրազիլիական բոլոր թերթերու մէջ։

Փրօֆ. Էլիզ հետեւեալ գուշակութիւնները կընէ.

1931ին բոլոր երկիրներու մէջ տնտեսական և առեւտրական հրապարակները նոր շարժում և թափ պիտի առնուն։ մանաւանդ Պրազիլիան մեծ յաջողութիւններ պիտի ունենայ։ 1931 տարուան ընթացքին անպակաս պիտի ըլլան վէճեր և ազմուկներ։ բուն խաղաղութիւնը պիտի դայ 1932ին։ Եւրոպական տէրութիւններն ու ժողովուրդները ամբողջ տարին պիտի զբաղին ժողովներ կազմելով։

Սպանիոյ մէջ ապստամբութիւն, ցոյցեր և գործադուլներ պիտի պատահին և երկար պիտի տեւեն։ Հաւանական է քաղաքական կարեւոր յեղափոխութիւն մը տեղի պիտի ունենայ հոն։ Երկու կարեւոր անձնաւորութիւններ պիտի մեռնին, մէկը՝ դիպլոմատական, միւսը՝ թագաւորական ընտանիքէն։ Անկէ վերջ Սպանիոյ մէջ հանրապետութիւն պիտի յայտարարուի։

Ֆրանսայի մէջ պոլշեւիկեան խաղերը, կառավարութիւնը դժուարութեան պիտի մատնեն։ Դանլիճները պիտի իյնան յոյժզրգռաբար։ Երկու հին վէճեր՝ ու ցաւեր, ուրիշ տէրութեան մը հետ, կը նորոգուին։ Ֆրանսացիները ոսկիի գրժտարութիւններու պիտի հանդիպին։

Հնդկաստանի մէջ, նոր արիւններ պիտի թափուին ազատութեան համար։ Վերջը ժողովուրդը իր զէնքերով երկրին անկախութիւն և ազատութիւն պիտի պարգեւէ։

Մէքսիկոի մէջ նոր յեղափոխութիւն մը պիտի ծագի։ Սպաննութիւններ բազմաթիւ պիտի ըլլան։ Կարեւոր հրամանատարներէն մի քանին կը մեռնին։ Քարի դի հորերուն մէջ զօրաւոր պայթիւն մը պիտի ըլլայ։

Արժէնթինի մէջ օդանաւային սարսափելի արկածներ պիտի պատահին և մեծ կորուստներ պիտի պատճառեն։ Հանրապետութեան նախագահը կը մեռնի։ Մարախը պիտի աւերէ ամբողջ երկիրը։

Ռուսիոյ մէջ նոր իրաւակարգ և վարչաձեւ պիտի ստեղծուի։ Առեւարրական պատերազմ մը պիտի պատահի Ռուսիոյ և քանի մը Եւրոպական տէրութիւններու միջեւ։ Աքսորեալներէն շատեր կրնան վերադառնալ։ Պոլշեւիկեան բրօբականդան շատ մը տէրութեանց մէջ պիտի տարածուի։ Ռուսիա երեք մեծ տէրութեանց հետ կը զինակցի։

Գերմանիոյ մէջ կարեւոր գիւտ մը պիտի ստեղծուի։ Այդ գիւտը բոլոր ազգերու և երկիրներու համար շատ օգտակար պիտի ըլլայ։ Պոլշեւիկներու և ֆաշիստներու միջեւ մեծ ապական կռիւներ կըլլան։ Մարշալ Հինտենպուրգ և ուրիշ քանի մը կարեւոր մեռնիներ միանալով կայսրութեան վերահաստատման կ'աշխատին։ Գերմանիոյ վերազարթնումի և զինք կապող շղթաները փշրելու օրը շատ մօտ է։

Զինաստանի, Չիլիի, Ճաբոնի և Թայլիոյ մէջ զօրաւոր երկրաշարժներ պիտի ըլլան։ Եւրոպայի և Արժանթինի մէջ փոթորիկներ և սաստիկ ձմեռ պիտի պատահի։ Եւրոպայի և Ափրիկէի մէջ արիւն պիտի թափուի և անօթութիւնը աւերներ պիտի գործէ։ Զիւնն ու սառոյցը պիտի սպառնան եւրոպայի։

1931ի ընթացքին երկու Եւրոպական տէրութիւններու միջև պատերազմ պիտի ծագի։ Մրցեալ Նահանգները պիտի ստիպուին միջամտելու։

Արեւելքի և Արեւմուտքի միջեւ սարսափելի պատերազմ մը պիտի խանգարէ աշխարհի խաղաղութիւնը և արիւն պիտի հոսի ամէն կողմէն։ Այս պատերազմին պատճառ կըլլան Ամերիկա և Ճաբոնիա։

Իտալիոյ մէջ նշանաւոր պատահան մը պիտի մեռնի։ Մահափորձի կենթարկուի Նախարար մը։ Պապի և կառավարութեան միջեւ անհամակցողութիւններ կը պատահին։ Մուսոլինի կառավարութիւնը տապալելու կ'աշխատի։ Հռոմի մէջ երկրաշարժ։ Հրաբուխները միշտ կը վարին։ Ֆաշիստութիւնը անկման կ'սկսի։

Անգլիոյ մէջ, Լորտերու միջեւ անհամակցողութիւններ կիյան, որու հետեւանքով Անգլիան մեծ դրժբաղդութիւններու կենթարկուի։ Անգլիա իր Հնդկաստանի գերիշխանութիւնը պահելու համար արտաքոյ պատերազմի մը պիտի բռնուի։

Զինաստանի մէջ յեղափոխութիւն։ Կառավարութիւնը պիտի իյնայ և տիրթաթօրութիւն պիտի յայտարարուի։

Օդանաւային մեծ արկածներ պիտի պատահին Եւրոպայի մէջ և չոգեկառքերու բախումով մեծ կորուստներ պիտի պատահին։

Ատլանտեանի մէջ մեծ նաւ մը պիտի ընկղմի և բազմաթիւ ճամբորդներ ծովասոյն պիտի ըլլան։

Մարդիկ պիտի աշխատին դէպի Լուսին ճամբորդելու և խօսակցելու Հրատի հետ։ Նոր աստղեր պիտի գտնուին և մեծ յաջողութիւնը պիտի ըլլան Ռատիոի և սինեմաներու մէջ։

Երկու աղջիկներ և 50 տարեկան մարդ մը գերմարդկային կարողութիւններ ցոյց պիտի տան և հիացում պիտի պատճառեն մարդկութեան։

Պատերազմներ... պատերազմներ... արիւններ... արիւններ... Եւրոպայի և երկու Ամերիկաներու մէջ։ Օդանաւային վայրերի պատերազմներ...։

Պատերազմ... պատերազմ... արեւելք արեւմուտքի դէմ... արիւն ու արտասուք...։

## ԴԱՀՃԱՊԵՏՆԵՐԸ ԵՒ ՄԵՆՔ

*Քաղաքական բոլոր անցուդարձերուն՝ կատարեալ իրազեկ եղողները, կը յիշեն անշուշտ թէ եկաւ ժամանակ մը որ Մ. Քէմալ իր մըղած ժամանակի կռիւներու անյաջողութենէն յուսահատած, ուզեց անձնատուր ըլլալ օտար պետութեան մը՝ պայման առաջարկելով միայն որ խնայուի իր կեանքին։*

*Քաղաքական հակամարտութիւնները սակայն պատճառ դարձան թշնամին քաջալերելու և անոր կազմակերպման բարոյապէս ու նիւթապէս օժանդակելու։ Այս վրան բաց քաղաքական խաղերու հակարկութիւններու ժամանակ հայոց վիճակը երբե՛ք նկատի չառնուեցաւ։*

*Աւելի բաց խօսիլ, հարկ չկայ, այդ առաջնորդները՝ քաղաքական գործով զբաղողները՝ մեզմէ լաւ գիտեն, բոլոր անոյ ու գործերը։ Այլ՝ անցնենք այդ ժամանակի օտար թերթերը, շատերու մէջ պիտի հանդիպինք Մուսթաֆա Քէմալի մեծագիր լուսանկարին տակը՝ խոշոր տառերով գրուած արիկան բառ։*

*Երկու երես ունեցող կեղծ դիւանագիտութիւնը՝ ոչ շատ ուշ, իր ճանչցած ուսագոսպեցը յարձարեց կազի և այդ օրէն ոճրագործը դարձաւ հերոս, մեծ գիւանագէտ, խաղագէտ, գինուորական և ամէն ինչ։*

*Այսօր լեզու եղած է ան, գրի առած է իր չնչաչարիկ յիշատակները և կը յանձնէ չեն գիտեր ուրո՞ւ դատաստանին։ Եթէ թիւրք սերունդին կուտայ, հարկ չկար թուղթ և մելան սպառելու, որովհետև չկայ թիւրք մը, որ ինքը չըլլայ ոճրագործ-պատժագործուսուցիչ մը։ Եթէ կ'ուզէ որ հայերը կարդան, ատոր ալ պէտք չկար, հայերը նոր չէ որ պիտի սորվին թիւրքին հոգերանութիւնը։ Իսկ եթէ եւրոպացիներուն համար է, անոնք ևս ամէն բան հասկնալով հանդերձ, ձեռքերնին լուացին եւ սնմոմեղ արձակեցին ոճրագործները։*

*Մ. Քէմալի նոր գրքերը ուրիշ նպատակ ունին, մեծցած հայերը ևս բնաջնջել տալ։*

*Մ. Քէմալի յիշատակները, ուշի ուշով ընթերցող մը, պահ մը այն սխալ գաղափարը կ'ունենայ թէ, Անատոլուի մէջ թիւրք մեծցած չէ և բոլորը սրէ անցուած են հայոց կողմէ։*

*Ինչ որ եղած է հայոց կը վերագրուի։ միայն մոռցած է գրել թէ երկրաշարժի, հեղեղներու և երբեմն հոս հոն ինկած կայծակներու պատճառն ալ հայեր են։ մոռցած է գրի առնել թէ երիտասարդ Թուրքերն եւ կենդանիներուն համաճարակէ սատկելուն պատճառն ալ հայերն են։ այո՛, մոռցած է գրել թէ ցօրի գայլերուն գիւղացիներու վրայ յարձակման պատճառն ալ հայեր են։*

*Այս տողերը գրողը, իր աչքերով տեսած է թէ զանազան շրջաններու մէջ Քէմալի բարի ծաղիկ զինուորները՝ ինչպէ՞ս սուիններով, կացիններով և սղոցներով՝ կտոր կտոր բրած են երիտասարդներ, կիներ և նոյն իսկ նորածիններ և հանած հայ մայրերու արգանդը։*

*Հոս Պէյբուրթ գտնուող Գրզէլ-Ազաճիներու, Տէրէ-Դիւզիներու, Ֆրնտրճայիներու, Անտրբրցիներու, Անտրբրցիներու, Շիվիկիներու, Կէպէնիներու և զանազան քաղաքներու ու գիւղերու վերապրող բիկորներուն հարցուցէք թէ ո՞ւր մեծցին իրենց սիրելիները, կիներէն, աղջիկներէն և քոյրերէն շատեր։*

*Հարցուցէք Հաճընցիներուն թէ ո՞ւր մեծցան իրենց ժողովուրդին մեծամասնութիւնը և ինչպէ՞ս այրեցին իրենց որքանոցին 800էն աւելի երկսեռ որբերը և ուսուցիչ ուսուցչուհիները։*

*Ո՞ւր մեծցին Զէյթունցիք եւ չորկայ 32 հայ գիւղերու բնակիչները։*

*Ո՞ւր մեծցին Մարաշի տասնը չորս հազար հայերը։ հարցուցէք, Ուլու ճամիի առջև գտնուող կիներու պէս ինչպէ՞ս մարթեցին հազարաւոր հայեր, կիներ և նոյն իսկ երախաներ։*

*Մօտենանք հրաշքով ազատուած նոզոյացիներու, կեսարացիներու, Մարզուանցիներու և այլ քաղաքներու հայերուն և լսենք անոնց սիրտ բզքտող պատմութիւնները։ Մուսթաֆա Քէմալ կը գլ'անցնի Համիտար եւ։ Քէմալի Թոփալ Օսմաններու տուած հրամանները ճէնկիզիխաններու բարբարոսութենէն աւելի հրէշային է։*

*Զմռնանք թէ Կոնիայէն սկսած մինչև Անատոլուի խուլ անկիւնները կատարեալ գժոխք մը դարձաւ հայերու համար։ Քէմալական ազէտը ետ չի մնաց համաշխարհային ազէտէն։*

*Մեր աչքին առջև բերենք հայաչատ քաղաքներու և գիւղերու ժողովուրդը, պատրաստենք ցանկերը և չուսուցանենք պիտի համոզուինք թէ չափազանցութիւն չէ որ կ'ըսենք։ Պէտք է գրել նոր պատմութիւններ Քրիստոսի պէս հազար անգամ խաչը հանուած մեր ժողովուրդին համար։ Անշուշտ տարիները անգամ լիզու եւած են պատմելու մեր ժողովուրդին գոգդոթաներու վրայ կրած խաչելութիւնները։*

*Փաչա՛, ասունք ալ արձանագրա՞ծ ես արիւնոտ ձեռքովդ գրի առած պատմութիւնդ։*

*Փաչա՛, գրէ՛ պատմութեանդ մէջ թէ ինչպէ՞ս վարձատրեցիր զինուորներդ՝ երբ հայ ժայրերու և հայ աղջիկներու սանդքներէն չինուած հարիւրներ նուէր բերին քեզ։*

*Գրէ՛ պատմութեանդ մէջ թէ, ինչպէս ատրճանի բարձրացում տուիր այն խեղճ զինուորներուն՝ որոնք ողջ ողջ այրեցին և կամ թաղեցին մեր սիրելիները։*

*Գրէ՛ պատմութեանդ մէջ թէ Իզմիրի առջև քանի՞ քանի՞ հազարներ, բոցերու մէջ խեղդել տուիր և զինուորներուդ հետ պարբռնած յոխորտացիր և նամբարով գիտեցիր։*

*Գրէ՛ ախորժակները թիւրք հոգամասերու նկատմամբ նոյնքան սուր են, ինչքան սուլթանական-խալիֆայական օրերուն։*

*Գիտենք թէ, այսօր զրկուած նիւթական աղբիւրներէ, թիւրք հանրապետութիւնը, նրա՛ատած է թիւրք գիւղացիութեան վրայ, որ կը ծծէ անոր արիւնը, ուժեղանալու բանակներ պահելու համար։*

*Թիւրքերը կը շարունակեն գործադրել «կառավարելու» իրենց ազանդական մէթոտները ցարդ, կոդոպուտ, բռնաբարութիւն ու տարաբարութիւն։ Թիւրքեր քաջալերուած դաշնակիցներու բռնած ընթացքէն, իրենց հակամարդկային ոճիրները արդարացնելու համար բերնի ծամոց բրած են հայոց աչակապութիւնը entente։*

*Այսօր ի չգոյէ ուրիշ ողջակէզներու, Մուսթաֆա Քէմալ իր դաշ ու կը կախէ դեռ երէկի իր չարժման մասնակցողները այս անգամ։*

*Սրիւնի ծարաւ են, արիւնով անանիլ կ'ուզեն միայն։*

*Կը հաւատանք թէ օր մը ամբաստանելի աթոռին վրայ կը տեսնենք Անատոլուի այս օրուայ չաստուածը, Կազին, ամենաղօրը։*

*Ինչ որ ալ ըլլայ Մուսթաֆա Քէմալի հանրապետական թիւրքիան, խալիֆայական և սուլթանական թիւրքիոյ հոգեվարքի ճիգն է, կեանքին կոչած մեայոց հաւարար։*

*Այդ ճիգը կոչուած է յանգելու այն վախճանին, ինչ վախճանի որ սահմանուած է հոգեդարձը։ Մօտէն լաւ ճանչցուած չէ Մ. Քէմալը այնպէս ինչպէս որ է։*

*Կարդանք իր կնոջ Լաչիֆէ հանրսի «Շիքակո Հէրբլոէկզէմինըր» թերթի մէջ հրատարակած նամակէն ամփոփումներ։*

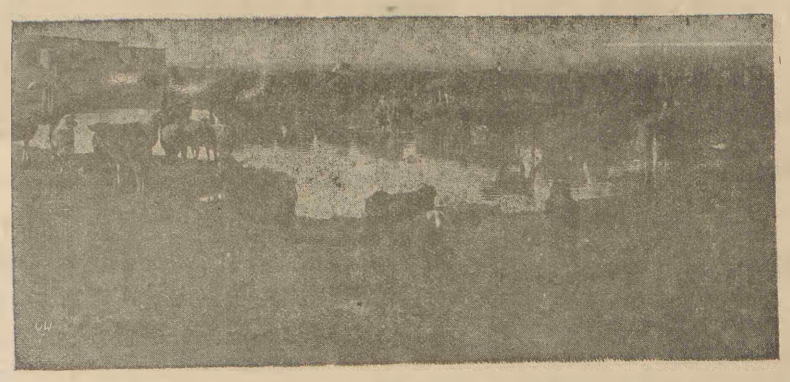

Հայաշենի Ցախիր աղբիւրեն ջուր կը խմէ

# ՀԱՅԵՐՈՒ ՏԵՂԱՒՈՐՈՒՄԸ
## ՍԻՐԻՈՅ ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

### Գաղթ. Ցանձնախումբի Աշխատանքները

Հայաչէն գիւղի բնակիչները շատ աշխատասէր և կենսունակ տարրերէ կը բաղկանան։ Երկրագործութեան մէջ մանաւանդ անհաւասար յառաջդիմութիւններ ունեցած են այս մէկ երկու տարուան ընթացքին։ Այնպէս որ իրենց արտադրած բերքը բաւական է հոգալու ամբողջ ծախքերնին։

Աշնանացանքի համար այս տարի Հայկաչէնի գիւղացիները մշակած են ժամուորապէս 1700 տէօնիւմ։ Անցեալ տարի հակառակ անոնոր որ բերքը շատ գոհացուցիչ չէր եղած՝ կարգ մը վնասակար միջատներու և մարախի գործած աւերի պատճառաւ, դարձեալ ժողովուրդը չէ նեղուած հացահատիկի համար։ Իսկ այս տարի, ինչպէս կը տեսնուին արդէն դաշտերու կանանչութենէն և ցանքի կենդանութենէն, բերքը կը յուսացուի որ գոհացուցիչ ըլլայ և գիւղացիները ապահովելէ վերջ իրենց պարէնը, մաս մ'ալ ծախելով վճարեն իրենց պարտքերը։

Կարելի չ'եղաւ իրաքանչիւր ընտանիքի հացահատիկին յատկացուած տարածութիւնները տուգել։ սակայն իբրև բանջարանոց և պարտէզ ամէն ընտանիք երկու տէօնիւմ հող ունի։

### ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԸ

Գաղթականաց Ցանձնախումբը իր հիմնած գիւղերու բնակիչներուն առաջին տարիներու ապրուստը հոգալէ զատ, իւրաքանչիւրին կուտայ նաև լծկան եզներ և կաթնատու կենդանիներ։ Բացի այդ կարգ մը ընտանիքներ իրենց պզտիկ խնայողութիւններով ինքնաբերաբար կը գնեն կենդանիներ։ Ներկայիս Հայաչէն գիւղը ունի հետեւեալ կենդանիները.

| | հատ |
|---|---|
| Լծկան եզ | 70 |
| Կով | 50 |
| Հորթ | 40 |
| Էշ | 15 |
| Ձի | 1 |
| Դուսմար | 176 |

Ասոնցմէ զատ գիւղացիներուն տրուած են ոչխարներ, այծեր ևն, բայց դժբաղդաբար հօրը հիւանդութեան մը պատճառաւ մեծ կորուստներու ժամանուած է և շատեր սատկած են։ Գիւղի մէջ կը տեսնուին բաղմաթիւ հաւեր, աղաւնիներ, հնդկահաւեր, շուներ և կատուներ։ Անանկ որ գիւղի մը բոլոր կատարելութիւններով օժտուած է Հայաչէնը։

### ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾ

Ինչպէս յիշած էինք նախորդ անգամ գիւղը ունի առանձին վարժարանի ընդարձակ շէնք մը։ Երկու կարող ուսուցիչներ կ'աւանդեն Հայերէն, Ֆրանսերէն և արաբերէն դասեր։ Աշակերտութեան ընդհանուր թիւն է 73, 45 մանչ և 28 աղջիկ. գիւղը ունի նաև փոքրիկ գրադարան մը, որ կազմուած է զանազան ազգային անհատներէ եւ միութիւններէ եղած նուիրատուութիւններով։ Ուսուցիչներու ամսականներն ու գպրոցի մնացած բոլոր ծախքերը կը հոգացուին Գաղթականաց Ցանձնախումբի կողմէ, հետեւաբար գիւղացիները կրթական ոչ մէկ տուրք ունին։

Գիւղացիներու հոգեւոր մխիթարութիւնը տեղի կունենայ այցելու քահանայ հայրերով, որ Հալէպի Առաջնորդարանի մասնաւոր կարգադրութեան մը համաձայն կանոնաւորաբար կը կատարուի։ Դպրոցի ընդարձակ շէնքը այդ պարագային կը գործածուի որպէս եկեղեցի։

Հայկաչէնի բնակիչները կը բաղկանան ընդհանրապէս Մարբերդցիներէ. քանի մը ընտանիքներ ալ կան Վանէն և Մուշէն։

Այս գիւղը Հարիմ Դազաէն կէս ժամ հեռու, դէպի հիւսիս, Բրիանիէի մօտ, Հալէպ-Անտիոք մեծ ճամբու վրայ կը գտնուի։

## ԱՊՏԱԼ – ՀԻԻԻԿ

Հայաչէն գիւղէն կէս ժամ հեռու, դէպի հիւսիս, միեւնոյն կալուածին վրայ կը գտնուի երկրորդ մեծ գիւղը՝ Ապտալ-Հիւիւկ, ուր Ազգերու Դաշնակցութեան Գաղթականաց Ցանձնախումբին կողմէ շինուած են 60 տուներ, 1 դարմանատուն, 1 դպրոցի շէնք։ Իւրաքանչիւր ընտանիքի համար իր բնակարանին կից, շինուած է ախոռ մը։ Այս գիւղի մէջ շինուած են նաև մի քանի երկյարկանի տուներ։ Տուներու կարեւոր մէկ մասը կղմինտիրով ծածկուած է։ Գիւղացիները ունին կղմինտրի փուռ մը, ուր իրենց ձեռքերով կը պատրաստեն կղմինտրները։

Ապտալ-Հիւիւկի մէջ այժմ կը գտնուին 60 ընտանիք, 247 հոգի։ 1930 տարուան ընթացքին երկու ամուսնութիւն, 20 ծնունդ և 5 մահ պատահած են։ Այս ընտանիքներու բացարձակ մեծամասնութիւնը Մարաշցիներ են։

Այս գիւղը մեծ կարեւորութիւն տուած է պարտիզպանութեան և հացուցած գեղեցիկ պարտէզ մը։

Տնկուած ծառերու թիւը.

| | |
|---|---|
| Թթենի | 1500 |
| Որթատունկ | 300 |
| Միրանի | 3000 |
| Դդմենի | 750 |
| Սալորենի | 100 |
| Խնձորենի | 400 |
| Թզենի | 350 |
| Նռնենի | 500 |
| Նորայխարտ | 10 |
| Վարդենի | 500 |
| Ուռենի | 500 |
| Բարտի | 35000 |
| Սօսի և այլն. | 200 |
| Ընդհ. գումար | 43110 |

### ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ

Ինչպէս միւս գիւղեր Ապտալ-Հիւիւկն ալ ունի իր ազգային դպրոցը։ Ուսուցիչ մը և ուսուցչուհի մը կը վարեն դպրոցը որ 50 երկսեռ ուսանողներ ունի, 26 մանչ, 24 աղջիկ։ Ցանձնախումբը կը հոգայ կրթական բոլոր ծախքերը։ Կրօնական արարողութիւնները կը կատարուին Հալէպի Առաջնորդարանին կողմէն նշանակուած քահանայի մը միջոցաւ որ միեւնոյն ժամանակ Հայաչէնի ալ քահանան է։

### ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐՈՒ ԹԻՒԸ

Շնորհիւ նախանցեալ տարուան առատ բերքին, այս գիւղի բնակիչները իրենց պէտք եղած պարէնը ապահովելէ վերջ, կրցան էին մէկ մասն ալ ծախել և նոր կենդանիներ գնել։ Որով Ազգերու Դաշնակցութեան կողմէ տրուածներն ու իրենց դնածները միասնաբար այսօր գիւղացիները ունին հետեւեալ կենդանիները.

| | |
|---|---|
| Եզ և Կով | 115 |
| Հորթ | 73 |
| Ձի | 13 |
| Էշ | 6 |
| Խոզ | 45 |
| Ընդհ. գումար | 252 |

1000է աւելի հաւ ունին գիւղացիները։ Այնանացանքի համար մը-տկած են 1000 տէօնիւմ հող։

(2) (Շար.)

# ՄԵՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Զ.

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱՍԻՐԱՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Որքան որ ալ իմ յօդուածաշարքի սկիզբը խոստացեր էի չխօսիլ ամբողջ միութիւններու շուրջ, որոնցմէ նկատած էի նաև Գեղարուեստասիրաց. այնուամենայնիւ չի կրցայ լռութիւն անցնիլ այս միութեան վրայէն, ներկայ բլլալով իր «Վարդանանց» ներկայացումին։

Թատերական քննադատ չեմ, թէև կը հասկնամ լաւն ու վատը, բայց չեմ կրնար արտայայտել միտքս գրական բարձր գնահատական կամ քննադատութիւններով։ Այն ներկայացումի մասին արդէն «Ազդակը» գրեց։ Ես ալ շիտակը գոհ մնացի։

Իմ նիւթը ուրիշ է։ Ես միայն միութիւններու գործունէութիւնն է որ կը տեսնեմ։

Կեանքի նշո՞յլ ցոյց կուտայ արդեօք այս միութիւնը, որու անունը կարծես հոմանիշ էր դարձած պարահանդէսի և մէկ քանի ընկերական և այ աւելի ընտանեկան հաւաքոյթներէ անդին չէր անցներ, եթէ չի հաշուենք մէկ կամ երկու գրական երեկոյթները՝ որոնք տեղի ունեցան քանի մը տարուայ ընթացքին միայն։

Մաղթենք որ այդպէս ըլլայ։ Սակայն ես թերահաւատ եմ։ Փաստերու պէտք չունիմ։ Կը բաւէ յիշել միայն այն իրողութիւնը՝ որ այս միութիւնը 3-4 տարիներու ընթացքին դեռ չե կրցեր հիմ մը բռնել և իրականութիւնը հաստատել գոնէ 40ի։

Մոռնենք պատճառներուն մէջ կարծեմ աւելորդ չըլլար։

Ամէն միութիւն պիտի աշխատի արդարացնել իր անունը։

Զորս տարուայ իր կեանքին մէջ բաւարար չենք նկատեր այն մէկ քանի երեկոյթները, պատահական ժամանակներու մէջ։ Իսկ մենք չենք հաւատար որ պարահանդէսը գեղարուեստ ըլլայ։

Գեղարուեստի էութեան մասին խօսիլ վեր է մեր կարողութենէն, զրկուած բլլալով այս Ատուածային շնորհէն։

Բայց հասկցողներ կ'ըսեն որ, գեղարուեստ կը նշանակէ երաժշտութիւն, նկարչութիւն, թատրոն, և այլն։

Արդ, այս մարզերուն մէջ ի՞նչ գործնական քայլեր տուած է մինչև հիմա Գեղարուեստասիրաց միութիւնը։

Գեղարուեստասիրացի անդամները, յարգելի բացառութիւններով, ըլլալով անմերձենալի, պատճառ դարձած են միութեան սահմանափակումին։ Կարծես մասնաւոր ճիգ թափուած է անդամներուն թիւը 30էն անդին չանցնելու։

Մի՞նչ որ կասկածում ընթացք և անտեղի վերապահութիւն կը նշմարուի միութեան անդամներու մօտ։

Ի՞նչ լաւնի համար այսքան գրուչ տարութիւն։

Եթէ ամբողջ ոչխատանքը 30 անդամներու գեղարուեստագիտական ճաշակը զոհացնելու և անոնց հաճար հաճելի ժամանցներ ապահովելուն մէջ կը կայանայ, շիտակը ափսոս է։ Արդէն այդ անդամներէն շատերը քիչ թէ շատ ըմբռնում ունին գեղարուեստի մասին։

Ինչո՞ւ չընդարձակել սահմանը, չընդլայնել օղակը, որ կը սեղմէ այդ միութիւնը, դեռ սկիզբէն ի վեր։

Եթէ կ'ուզուի զորձ տեսնել և կեանք ունենալ որպէս միութիւն, անհրաժեշտ է իջնել քիչ մը վար, տեսնելու համար իրենցմէ վարը և տեսողութեան սահմանէն անդին գտնուող գեղարուեստասէր երիտասարդութիւնն ալ։

Իրաւ է, այդ երիտասարդութիւնը կ'ապրի խրճիթներու մէջ, չունի ներկայանալի սալօններ եւ սակայն ունի ըմբռնողութիւնը գեղարուեստին։

Քիչ մը պրպտում, բաւական է տեսնելու համար որ մեր որբուհիներու մէջ ի՞նչ արժէքներ ունինք, որոնք օր մը կրնան գեղարուեստը ցուցադրել, եթէ իրենց առիթներ տրուին մշակելու և զարգացնելու համար իրենց նախաքայլերը։

Ահա մէկ հիւղակի մը մէջ հայ որբն է նստեր ու կը գծէ, կը նկարէ, անդին հայ որբուհին, իր ըզմայլելի ձայնով կ'երգէ իր չարքախտը, օտար խոհանոցներու մէջ, ու այս բոլորը կը խամրին։ Ո՞վ կրնայ ժխտել որ այդ սերունդին, նոր սերունդին մէջէն դուրս չեն գար մեր ապագայ Այվազովսկիները, Կոմիտասներ և Ագամեանները։

Ահա ձեզ գործ, յարգելի գեղարուեստաէրներ։

Հազարներու կը հասնի մեր երիտասարդութիւնը, մեր որբերը։ Իջէք ձեր անմերձենալի ամրութենէն վար, մտէք այդ խաւերուն մէջ, հետաքրքրուեցէք միայն ձեր գործով, գեղարուեստով ու խօսեցէք այդ սերունդին հետ։

Ի զո՞ւր է բոլոր աշխատանքները։ Բոլոր դեղերումները, ոնէ միութիւն որ կ'ուզէ ուրճանալ հիմ բռնել պէտք է սկսի նոր սերունդի մէջ գործել, պէտք է հաշուի առնէ զայն և առաւելապէս իր գործունէութեան դաշտ պէտք է սալոններէն դէպի հոն փոխադրել։

Դատապարտուած են այսպէս քաշքշուելու բոլոր տեսակի միութիւնները, որոնք չեն խօսիր մեր ստեղծուն, որոնք խորթ կը թուին հասկնալու ու կիսակից երիտասարդութեան։

Կը յայտնուի՞ մեզ, Գէյրութցիներու համար, այս Գեղարուեստասիրացը զօրացնել, ուժ տալ անոր, համախմբուիլ անոր շուրջ եւ բան մը որ ամենէն կարեւորն է պահել զինքը հեռու բոլոր կուսակցական ազդեցութիւններէ։

Զի գիտեմ։ Այս խնդիրը ես կը յանձնեմ լուրջ ուշադրութեանը նորընտիր վարչութեան, որը բաղկացնող երիտասարդները թէև անփորձ այսպիսի գործերու մէջ, այս սուսամենայնիւ հաւատք կը ներշնչեն մեզ։

Իսկ վերը յիշուած պայմանները եթէ նկատի առնուին և գործելակերպի մէջ եթէ փոփոխութիւններ մտցուին, ես ալ զիրենք կրնամ վստահեցնել որ, կեանք կ'ունենայ այս միութիւնը։

Փակելէ առաջ, գնահատանքի խօսք առնենք այն մէկ քանի տիկիններու հասցէին, որոնք, այնուամենայնիւ ոգի ի բուն կ'աշխատին այդ միութեան մէջ, ցուցադրելով զոհողութեան ոգի։

(Շար.) ԲԱԳԱՐԱՏ

# ԻՆՉՊԷՆ ՎԵՐՋԱՑԱՒ
## ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՅՆ ՑՈՒՑԸ

### 2500 ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒ ՏՐՈՒՆՑՔԸ ԲԱՑՕԴԵՍՑ ՀԱՄԱԽՄԲՈՒՄ ՌԱՍ ՊԷՏՐՈՒԹԻՒ ՄԷՋ

Հինգշաբթի իրիկուայ ցոյցէն և սոսիկանները ապեղ վարժուելէն յետոյ ուսանողները բացօդեայ միթինգ մը կազմակերպեցին, ուրբաթ իրիկուն ժամը 6ին Ռաս Պէյրութի մայթերուն վրայ։

Մեծ խանդավառութեան մէջ ընտրուեցաւ ասժամեայ գործադիր կոմիտէ մը հարկաւոր դիմումները կատարելու և ուսանողներու օրինաչափ պահանջները իրականացնելու համար։

Ժամը 6.40ին ժողովը վերջացաւ։

Ցոյցը կազմակերպուեցաւ անմիջապէս և ընդարձակ հանրակառքի գծին ուղղութիւնը Փարոսէն մինչև Հաւուզ Սաաթիէ։

Ամերիկեան Համալսարանին առջև, ուշացող ընկերները հասան և խաացուցին շարքերը։

Թափօրը սկսաւ յառաջանալ, կանոնաւոր ու օրինապահ։ Ամբողջ ճամբու երկայնքին, ցուցարարները երգեցին եւ արձակեցին «ատանգ-կան» աղաղակներ...

Անոնց անցնելու միջոցին հանրակառքերը սոսիպուհեցան կենալ ու երթեւեկը բոլորովին դադրեցաւ։

Սէն Թէլի կայարանէն թափօրը ուղղուեցաւ դէպի սինեմա Ալֆոնս, ուր համակրական ցոյց մը տեղի ունեցաւ, ի պատիւ այս հաստատութեան տնօրէնին։

Կարճ դադարէ մը յետոյ Իշնիոն Ֆրանսէզի շէնքին առջև ուր ի պատիւ իրենց դրօշակը բարձրացաւ, ցուցարարները, Պապ Խորիէն և Ֆափիսսիոններու փողոցէն անցնելով, գացին դէպի սինեմա Ամիրը, ի ցոց գտան անոր դռները։

Ապա, Փոքր Սէբրայի և Ոսոիկանատան առջևէն ուղղուեցան դէպի այն թերթերը, որոնք առաջին վայրկեանէն դիրք բռնեցին Համալսարանական ուսանողութեան հանդէպ, երախտագիտական ցոյցեր կազմակերպելու համար։ Այնպէս համակրական խօսքեր ուղղուեցան «Լ'ՕՐԻՍՆԻ»ն, «ԷԼ ՆԻՏԱ»յի, «ԼԱ ՍԻՐԻ»ի, «ԱԶԴԱԿ»ի, «ՏԷՊՊՈՒՐ»ի և ուրիշ լրագիրներու հասցէին։

Ժամը 8.30ին, թափօրը որ կը բաղկանար 2.500 ցուցարարներէ, ցրուեցաւ «կեցցեն ուսանողները ազաղակելով։

... Ժամը 9ին, երբ ամէն ինչ լաւ վերջացեր էր, յիսուն հրացանակիր ձիաւոր զինուորներ, Պուրճի մէջ կը շրջագայէին։

Շաբաթ առաւօտ, ժամը 9ին, ուսանողներու գործադիր կոմիտէն ներկայութեամբ Գ. Գ. Հանրի Ֆարասնի (Գէյրութի երեսփոխան) Հանրի Հէլուի, Ֆայէզ Ակռապի և Իսրահիմ Նասարի, հանդիպում մը ունեցաւ, «Ամփիր», «Ռուայայ» և «Իրան Թէսթր» սինեմաներու տնօրէններուն հետ, նեմար սրահին մէջ։

Մէկուկէս ժամուայ վիճաբանութենէ մը յետոյ, ուսանողները կրցան յաջողցնել իրենց տեսակէտը և վերջնական համաձայնութիւն մը գոյացաւ նախապէս իրենց կողմէ գրուած պայմաններու հիման վրայ։

Այս ժողովէն յետոյ, կոմիտէն խմբագրեց համաձայնութիւնը պարզ յայտարարութիւն մը և բազմաթիւ օրինակներ ցրուել տուաւ, իրիկունը, ժամը 5ին Պուրճի հրապարակին վրայ հաստատուած համալսարանական և դպրոցական երիտասարդութեան։

Ըստ այդ յայտարարութեան յետ այսու ուսանողները իրենց քարոզները ներկայացնելով քաղաքիս ամբողջ սրահներուն մէջ պիտի օգտուին հետեւեալ սակերէն.

| | |
|---|---|
| Ցերեկոյթ՝ | 30 ս. դահեկան |
| Երեկոյթ՝ | 40 ս. դահեկան. |

Այսպէս, երջանիկ լուծում մը ունեցաւ ուսանողական օրինական ցոյց մը, որ պահ մը, քիչ մնաց որ ողբերգական երեւոյթ ստանար։

## ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆՍԲԱՐԶՐ ՇԷՆՔԸ

Նիւ-Եորք քաղաքի «Ֆիֆթվընիւ» պողոտային վրայ խոյր շէնք մը շինուած է, որը կը կոչուի «Եմփայ Սթէյթ Պիլդինկ»։ Անոր բարձրութիւն է 1248 ոտք. բուն շէնքին բարձրութիւնն է 1048 ոտք իսկ ասկէ վեր ունի աշտարակ մը 200 ոտք բարձրութեամբ, որը պիտի գործածուի օդանաւերու կայանի համար։ Այս շէնքը 85 յարկերէ կը բաղկանայ. անոր շինութեանը համար կ'աշխատին հինգ հազար մարդիկ։ Շէնքը սկսած է շինուիլ 17 Մարտ 930 և պիտի լրանայ 1 Մայիս. 1931ին։ Սոյն շէնքին համար գործածուած է 50 հազար թոն պողպատ, ընդհ. ծախքը. շէնքը լրանալէ վերջ պիտի ըլլայ 55 միլիոն տոլար։ Օրուայ բանուկ ժամերուն շէնքին մէջ պիտի գտնուին 40,000 մարդիկ։

ԹԱՔՍԻՆ ՓԱԵԱՑԻ ՑԻԵԱՏԱԿՆԵՐԸ ԹԻՒ 25

# ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԻՏ

## ԻՆՉՊԷՆ ՊՈԼԻՍ ԵԿԱԾ ԷՐ ԴԺՈԽԱՑԻՆ ՄԵՔԵՆԱՅԻ ԿԱՌՔԸ

## ԿԱՌՔԸ ՈՐՈՆՑ ԱՆՈՒՆԻՆ ԵԿԱԾ ԷՐ

## ԿԱՌԱՊԱՆԸ ՄԿՐՏԻՉ ԱՆՈՒՆ ՀԱՅ ՄԸՆ ԷՐ

Գործարանատէրը համաձայն անոնց փափաքին կը պատրաստէ կառքը և 26 Ապրիլ 905ին կը ծախէ և անոնց յայտարարութեան համաձայն Պոլիս «Ռիչի Սիլիվիեռ» անունին կը զրկէ Ֆրանսական բօսթի միջոցաւ։ Որով կառքը Վիեննայէն «Ֆ. Լաեինքավֆ» անուն գործակատարի միջոցաւ և Թրիէսթի ճամբով Պոլիս կը զրկուի։

Բայց քանայմենթոն ֆրանսական թղթատարութեան կեդրոնին զրկուելու տեղ սխալմամբ Աւստրիական նամակատան կը զրկուի և այս պատճառաւ քիչ մը կուշանայ։ 21 Մայիս 905 ին։ «Զանիչ» ստորագրութեամբ Ֆիլիպէնէն հեռագիր մը կը զրկուի կառքի գործատան և ապրանքի ուշացման պատճառը կը հասկցուի։

Պէյ Օղլուի հեռագրատունէն ալ 29 Մայիս 1905ին ժամը 12 և կէսին 4598 թիւը կրող և 19 բառէ բաղկացեալ «Ռիչի» ստորագրութեամբ հեռագիր մը կիմացնէր որ կառքը դեռ չէր ասած։ Ի պատասխան կը հեռագրուէր, յայտնելով որ կառքը ընկուած է։ Այս փաստերէն հասկցուեցաւ որ «Նէչօլտէրֆ» գործատունէն եկած կառքը դասաղիրներու կը պատկանէր։ որով զայն մաքսատունէն ազատող գործակատար Մաթէօ խակոյն ձերբակալուելով տունը խուզարկուեցաւ և Սելվիեօրիչն ալ հետապնդուեցաւ։

Գործակատար Մաթէօն հարցաքննութեան միջոցին յայտնեց որ ինք միշտ Լաֆրանքօի ապրանքները մաքսատունէն ազատելու պաշտօնը ստանձներ է և Սելվիեօրիչի անունին եկող այդ կառքն ալ Միհայ անունով ուրիշ գործակատարի մը հետ հանած են։

Մաթէօն բացատրելէ վերջ թէ ինչպէս էր երեւոյթը այդ կառքին եւելցուց որ Սելվիեօրիչի մարդիկը ձիերը բերելով մաքսատունէն տուին կառքը, սակայն չդիտէր թէ ո՞ւր տարին։ Համաձայն Մաթէօի տեղեկութեանց Սելվիեօրիչ երկայնահասակ, աչքին մէկը մեծ միւսը պզտիկ, կանացի ձայնով, այտերը փոսացած, խարտեաշ, և երեսուհինգի մօտ մարդ մըն էր։ Իսկ իր կառապանը կարճահասակ մարդ մը։

Մաթէօ կը յայտնէր որ Սելվիեօրիչը քանի մը անգամ, Պէյ Օղլու, Մանօլի գարեջրատան մէջ տեսած է սակայն չգիտեր թէ՝ ինչ գործով կ'զբաղի։ Միայն թէ Մաթէօ լսած էր Սելվիեօրիչ ասելս մը թէ որուն հայրը մեծամարուսա ըլլալով իրեն շատ դրամ կը զրկէ։ Սելվիեօրիչ, համաձայն եղած տարաձայնութեանց իբր թէ Ռուսիայէն Պոլիս եղած էր ընկերակցութեամբ Թիւթիւնճի Մաթէօի և տպարանապետ Տիմիսթոքլիի։

Թիւթիւնճի Մաթէօն ձերբակալուեցաւ և յայտարարեց որ վեց ամիսէ իվեր Մանօլի գարեջրատան մէջ կը տեսնէ Սելվիեօրիչը որ ամէն օր իրմէ սիկարէթ կը ծխէ. թէպէտ ան Արիսթէտի անունով ճանչցած է զայն սակայն ի՞նչ ազգէն ըլլալը չէ հասկցած, տեսած է որ յաճախ յունարէն կը խօսի։

Երկրորդ անգամ հարցաքննել պէտք տեսնուելով, Մաթէօն բերուեցաւ։ այս անգամ ան բացատրեց։

«Անցած հրդեհի գիշերը, յիշեալ Սելվիեօրիչ կամ միւս անունով Ռէօսէ Արիսթէտիի առաջարկին վրայ Թրապիա գացինք և հոն Քարթինա ու Էլէնի անուն երկու բոզ աղջիկներու հետ պտոյտի գացինք։ Վերջը քանի մը անգամ Անիքա անունն բաթրօի մը մօտ Ֆնացինք։ Ռիչին Սօնա բարեկամուհի մը ունէր. հոն անոնք Գրիգոր անուն հայու մը հետ միացան»։

Գարեջրատան տէր Մանօլ իր բացատրութիւններուն ընթացքին բաւ որ Սելվիեօրիչ յաճախ ֆրանսական ոսկի կը ծախսէր և կը յայտնէր որ ինք իտալացի է։

Անիքայի հարբատան աղջիկներէն Էլէնի և Անասթասիա ևս Ցանձնախումբի ներկայութեան բերուելով հարցաքննուեցան։ Էլէնի տարիքը 19 տարեկան, հրապուրիչ, միջահասակ շատ գեղեցիկ աղջիկ մըն էր։ Իսկ Անասթասիա 30 տարեկան գէր և կրքոտ մէկն էր։ Երկուքն ալ ընկի Պէյ Օղլուցի էին։

Էլէնի ըսաւ որ Սելվիեօրիչը իրենք իտալացի Ալֆոնս անունով կը ճանչնան և շատ անգամ Սօսա և Լիկոր անուն ընկերներով միասին կուգան իրեն քով։ Էլէնի տուած բացատրութիւններէն և խոստովանութիւններէն հասկցուեցաւ որ Սելվիեօրիչ կանացի ձայն և մարմին ունէր և նոյնիսկ օր մը գիշերանց, Էլէնի հագուստները հագնելով անոնց հետ Պէյ Օղլու պալոի մը գացած է։ Սելվիեօրիչ ամէն անգամ երկու ֆրանսական ոսկի կուտայ եղեր Էլէնի։ ըստ Էլէնի տեղեկութեանց Սելվիեօրիչ շատ աշխատած է պալատի թատերախումբին մէջ ընդունուելու։

Սուլթան Համիտ այս տեղեկութիւններէն կասկածեցաւ։ Պալատի մէջ ծառայող իտալացի արթիստներու մէջ մտնել ուզելը, տարբեր կասկածներու առաջնորդեց թագաւորը։ Որով ան խիստ հրամանով մը անկէ վերջ արգիլեց իտալացի արթիստներու մուտքը պալատ։

* *

Այդ օրերուն Պոսոյ մէջ քաղաքական անիւներով կառքեր շատ քիչ կը գտնուէին։ Շատ հարուստ մարդիկ կամ դեսպաններ միայն կրնային այդ տեսակ կառք ունենալ։ Մանաւանդ այս մահափորձի կառքին անիւները ֆքառակուսի քառակուսի ներ ունէին։

Պէյ Օղլու 42 և 43 թիւ ախոռներու վարձակալները երկու յոյներ՝ Միհալ և ընկերը Վաֆեատիս էֆէնտիները իսկոյն կանչուեցան հարցաքննութեան, այս մասին իրենց ունեցած տեղեկութիւնները ստանալու համար։ Անոնք յայտարարեցին թէ Մոսկուացի Ռիբա անունով մէկը եէմէնիճէ փողոց թիւ 33 տունը կը բնակէր, իրենցմէ 15 օրուան կառք մը վարձած է և խնդրած որ իրեն կառապան մը տրամադրուի կառապանութիւնը սորվեցնելու համար։ Միհալ և իր ընկերը այն ատեն 10 դրուշ օրականով Մէհմէտ ադա անուն կառապան մը տրամադրած են Մոսկուացիին։

Մէհմէտ ադա իր հարցաքննութեան միջոցին հաստատելէ վերջ Միհալ և իր ընկերոջ տուած տեղեկութիւնները, յայտնեց նաեւ որ Ռիբան քով իր կառապանու թիւն սորվեցուցած մարդը հայ մըն էր Մկրտիչ անունով, որը անկէ վերջ օր մը, քաղուկէ անիւներով նոր կառքի մը վրայ տեսած է եէնի Զարշըի մէջ։ Մէհմէտ երբ ուզած է հասկնալ թէ, նորէն Ռիբան քո՞վ կոչխատ, Մկրտիչ պատասխանելով ըսած է որ այլ ուրիշի մը քով կաշխատի։

Ուրիշ մէկը հարցաքննութեան միջոցին ըսած է որ քաղուկէ լաստիկով կառքին մէջ երկայնահասակ, խարտեաշ, սեւ պեխերով, թրքերէն, ֆրանսերէն և ռուսերէն ֆգիտցող մարդ մը կար որ ֆրանսական նամակատուն և անկէ ալ Քրէտի Լիոնի դրամատունը կերթար։

Օր մ'ալ այդ միեւնոյն կառքի մէջ տեսնուած էր Գելիքացի Ֆօրէսը և իր տիկինը, որոնք տիկին Ռիբան ալ հեռերնին առած կը պտտէին։

Հասկցուած էր որ Մկրտիչ անունով ճանչցուած կառապանը Սվազցի Մկրտիչ Երիրիեան էր, որ Յովհաննէս անուն եղբայր մ'ալ ունէր։

Յովհաննէս Աւստրիացիի մը քով կաշխատէր։

(Շար.)

# ԿԵՆԴԱՆԻ ՈՒՐՈՒԱԿԱՆՆԵՐ

ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑ

## ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

**ՄԱՐՏ 14 ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ ԺԱՄԸ ՃԻՇՏ 8:30ԻՆ, ՌԻԷՍՓ - ՀՕԼԻ ՄԷՋ**

# ՀԱՅ ԿԵԱՆՔ

### ՄՍԶ ՁՕՐ. ՆԱԶԱՐԲԵԿԵԱՆԻ

*Թիֆլիսէն կը հաղորդուի մահը Զօր. Նազարբեկեանի. Ծնած էր 1866ին, Թիֆլիսի մէջ եւ աւարտած ռուսական զին. վարժարանը. 1877–1878ի ռուս եւ Թրք. պատերազմի ժամանակ, մասնակցած է Արտահանի գրաւման յարձակումներուն եւ այդ տեղ իր գործունէութեամբ ուշադրութիւնը գրաւած իր գերադասներուն։*

*Ռուս եւ ճաքոնական պատերազմին, արդէն գունդի հրամանատար էր։ Ստկեց վերջ ռուս կառավարութիւնը զօրավարի աստիճանով առաջարկեր էր մնալ Սիպերիա, սակայն ինքը չուզելով հեռանալ Կովկասէն մերժած էր։ 1914ի մեծ պատերազմի սկիզբները, իբրեւ կիսաբաժնի հրամանատար, կը գտնուէր Թրք. ճակատը։ ուր զօրաբաժնի հրամանատարութեան կը բարձրանար։*

*1015ի գարնան, Թրք. հրամանատարութիւնը Սարըգամըշի պարտութենէն յետոյ, նոր յատակագիծ կը մշակէր, որուն համաձայն Տիլմանի վրայ պիտի յարձակէր, պիտի ճեղքէր ճակատը իջնելու համար Ջուլֆա Նախիջեւան եւ ըմբոստացնէր մահմետականութիւնը մինչեւ Պարս. ու այսպէս պիտի վտանգէր ռուսական բանակի գոյութիւնը կովկասեան ճակատի վրայ։*

*Թրք. բանակը հրամանատարութեամբ Խալիլ փաշայի, պէտք է իրագործէր այդ յատակագիծը։ Մակայն, զօր. Նազարբէկովի զօրաբաժինը, որուն կը մասնակցէին Անդրանիկի կամաւորները, ձախողութեան դատապարտեց այս ծրագիրը 3-4 օր տեւող ճակատամարտով, որուն հետեւանքով պարտութեան մատնուեցաւ Թրք. բանակը հակառակ իր գերազոյն թիւին։ Այս յաղթանակէն յետոյ, զօր. Նազարբէկեան ստացաւ Ս. Գէորգի պատուանշանը եւ Ֆրանսական կառավարութենէն ալ զին. պատուանշան։*

*Ռուսական ապայակոյսը, այդ յաղթութենէն յետոյ զայն կը նկատէր լաւագոյն զօրավարներէն մէկը։*

*Հայաստանի բանակի առաջին սպարապետ նշանակուեցաւ Հանրապետութեան շրջանին, ու տարաւ Ղարաքիլիսէի յաղթութիւնը։*

*Բոլշեւիկեան խուժումէն յետոյ, ուրիշ բազմաթիւ հայ սպաներու կարգին, Նազարբէկեան եւս արտորուեցաւ Հայաստանէն դէպի Ռուսիոյ խորերը, հակառակ իր յառաջացած տարիքին։ Մակայն, յետոյ, յաջողեցաւ վերադառնալ Թիֆլիս՝ իր ծննդավայրը, ուր եւ մնաւ։*

*Պ. Ա. Խատիսեան Հ. Հ. Պատուիրակութեան կողմէ ցաւակցութիւն յայտնեց անոր քրոջ։*

### 1000 ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ՈՒՍԱՆՈՂԻ ՍԷՋ ՍՈՒՋՆՈՒԹԻՒՆ ՇԱՀՈՂ ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂԸ

Ֆրէզնօի «Մորնինկ Բէփպլիք»էն թերթը կը գրէ թէ Վահան Արսէնեան անուն հայ ուսանող մը շահած է շարադրութեան նահանգային մրցանակը։

Ցիշեալը երեք տարի առաջ Ամէնքէն եկած է Ամերիկա, ուսանելու համար եւ այսքան կարճ ժամանակի մը մէջ այն աստիճան տիրացած է անգլ. լեզուի, որ հազար տեղացի ուսանողներու մէջ առաջնութիւն շահած է։ Պ. Արսէնեան տարիէ մը պիտի աւարտէ իր գրչնի դասընթացքը եւ մտադիր է բարձրագոյն դասընթացքի հետեւիլ Քալիֆորնիոյ համալսարանին մէջ։

---

*ղարան այլեւայլ խանութներ, ակումբ և լոգարան։ Շէնքը կը պատկանի ընկերութեան մը որուն նախագահն է Նախկին Նիւ-Հարք քաղաքի կառավարիչ Այֆրէտ Սմիթ, որով ասոյն չէնքը մտաւորապէս երեք անգամ Եգիպտոսի բուրգերէն բարձր է։ Եւ այսպէսով աշխարհի վրայ գտնուած չէնքերու բարձրութեան մրցանիշը կը կորսէ։*

# ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

### ԹՐԻԲՕԼԻԻ ՍԱՂԳ. ԿԵՍՆՔԸ

*ԱՄՕԹԱԲԵՐ ԱՐԱԲԲ ՄԸ ԾԵԾ ԵՒ ՀԱՅՀՈՅՈՒԹԻՒՆ*

Թրիբօլիեն ստացած ենք բնդարձակ բղթակցութիւն մը, որով շատ տխուր կը ճերկայացուի ազգային կեանքը եւ ցոյց կը տրուի կացութեան պատասխանատուները։ Կը հաղորդուի որ գաղութը երկուքի բաժնուած է, մէկը հին թաղականութեան կողմնակիցներ, որոնք փոխրաթիւ են, երկրորդը նոր թաղականութեան կողմնակիցներ։ Երկու կողմերն ալ պատգարտելի բնթացքի մը կը հետեւին եւ կը պատահիեն ամբողջ գաղութը։

Մենք ասկէ առաջ բանիցս տեսած եւ թղթագրած ենք դարմանը։ Ջենք ուզեր կրկնել եւ ոչ ալ հրատարակել մեզի զրկուած բղթակցութիւնը չգրգռելու մտօք կիրերը, եւ կը գոհանանք միայն բանի մը կէտերով անկ։

«Փետր. 22ին եկեղեցւոյ բակին մէջ տնագին աղմուկ մը փրթաւ, սակայն շնորհիւ մի բանի ազգայիններու միջամտութեան առանց միջադէպի ցրուեցաւ ժողովուրդը։ Փետր. 27ին ուրբաթ երեկոյ, երբ թաղականութիւնը ժողով կը գումարեր ազգ. վարժարանի սրահին մէջ, գիմուցած վիճակի մէջ կը ներկայանայ անոնց նախկին ուսուցիչ (այսօր դուրս նետուած) Պ. Օճնիկ Ղուկասեան եւ կ'սկսի հայհոյել ներկաներուն։ Թաղականութեան անդամներէն մէկը մի բանի անգամ զարնելէ վերջ անոր, ոստիկանութեան կը յանձնեն, ուր գիշեր մը մնալէ վերջ ազատ կ'արձակուի։

«Մարտ մէկին ազգայիններ»ներու (նախկին թաղականութեան կողմնակիցները) գործիք դարձած մէկը, գիներտուսեն դուրս ելլելէ վերջ կրակի հայհոյել թաղականութեան անդամներուն հասցէին. իսկ թաղականութեան մարդիկը փոխանակ ներող աչքով նայելու գիներվին, լաւ մը ծեծելէ վերջ ոստիկանութեան կը յանձնեն»։

*ՄՈՒՍՈՒԼԻ ՔՍԲԻՆԴԻ ՃԱՄԲԱՆ ՈՒՐԿԷ՝ ԳԻՏԻ ԱՆՑՆԻ*

Իրագի «Բէրոյիտրմ» ընկերութեան տնօրէնը՝ Պ. Ժօն Քաբմեն քաղաս ժամանեց իր երկու օգնականներով եւ ուրբաթ օր կէսօրին երեք ժամ տեւող տեսակցութիւն մը ունեցաւ Պ. Բարձր Դռնիսէրին հետ։

Շաբաթ առաւօտ ան մեկնեցաւ Պաղեստին։

«Էլ Անուար»ի թղթակցին պատասխանելով, Պ. Ժօն Քաբմեն, յայտնած է որ Բարիզի խորհրդակցութիւնները վերջացած են, սակայն դեռ երկու անլոյծ խնդիրներ կան, մէկը Իրաքի կառավարութեան այն պահանջին է որով տուրք կը պահանջուի ընկերութենէն, իսկ երկրորդը փոխադրութեան խնդիրն է։

*ՌԱՏԻՈՅԻ ԿԱՑԱՆ ՊԷՏՐՈՒԹԻ ՄԷՋ*

Ֆրանս. ընկերութիւն մը Բ. Գոմիսէրութենէն առանձնատնօրհում ուզած էռատիոի կեդրոն մը հաստատելու համար Պէյրութի մէջ։ Ընկերութիւնը կը պահանջէ սակայն որ տարեկան մէկ միլիոն Ֆրանք ապահովէ Բ. Գոմիսէրութիւն, իրեն ընդհ. մուտք։ Այդ դրամը պիտի բաժնուի հետեւեալ կերպով.

400,000 Ֆրանք Բ. Գոմիսէրութիւնը, 200,000 Ֆրանք Լիբանան, 250,000 Սիւրիա, 100,000 Լաթաքիա եւ 50,000 Ճէպել Տրուզ։

Ընկերութիւնը անոր փոխան այս երկիրներուն բրօքականը կ'բնէ եւ կը ծանօթացնէ ուրիշ երկիրներու։

*ԱՆՁՆՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁ*

25 տարեկան տիկին Մարդ տատոնց ի վեր այրի մնացած էր երեք զաւակներով։ Օրն ի բուն կ'աշխատէր իր զաւակներուն ապրուստը հոգալու համար, սակայն չէր կրնար գոհացնել անոնց պէտքերը։

Վերջերս սարսափելի անօրութեան մատնուեցան անոնք։ Կինը լուսանաս ուզեց վերջ տալ իր կեանքին եւ Բսս Պէյրութ գնաց«Կրոբ Բիժօն կոչուած անձնասպանութեան վայր։ Սրբ ան կը փորձէր ինքզինքը վար նետել, մարդիկ օգնութեան հասան եւ զայն ոստիկանատուն յանձնեցին։

### ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ ԴԱՏ ՄԸ

*ՏՐԹ. ԱՊԵԼԼԱ ԵՒ ԴԱՏԱՒՈՐ ՄԸ ԴՈՏԱՐԱՆԻ ԱՌՋԵՒ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԻ ՓՈՐՁԱՆՔԸ*

Այս օրեր Պէյրութի հատարար խառն դատարանը կ'զբաղի շատ հետաքրքիր դատով մը։ Բազմաթիւ հետաքրքիրներ կը լեցուին արգարութեան էնէին մէջ, ներկայ գտնուելու համար դատավարութեան։ Կառավարական ուժեր կը հսկեն կարգապահութեան եւ ապահովութեան։

Դատախազ եւ ամբաստանեալ կողմերն են Տքթ. Ապելլա մէկ կողմեն իսկ Պ. Այֆօնս Զէնիկ, ոնդարդաս ատեանի անդամ, միւս կողմեն։

Քանի մը տիս առաջ Տքթ. Ապելլա եւ Պ. Այֆօնս իսալ. ակումբին մէջ կը գտնուէին։ Պ. Այֆօնս հոն կը պարէր տիկ. Ապելլայի հետ, իսկ Տքթ. Ապելլա կը պարէր օր. Մանճավիի հետ։ Այդ միջոցին երբ զոյգերը իրար մօտեցած էին, Պ. Այֆօնս Զէնիկ, Տքթ. Ապելլաին կը յայտնէ օր իր հետ պարած աղջիկը ապուշ է։ Ապելլա բարկացաւ եւ պահանջեց որ նա առնէ իր խօսքը։ Մակայն վէճը սաստկացաւ եւ հր. կոմը հակառակորդ եղան իրարու։

Այս պարահանդէսին հինգ օր վերջ Տքթ. Ապելլա Պուրճի մէջ հանդիպեցաւ Պ. Այֆօնս Զէնիկ եւ ընդհ. դատախազ Պ. Ձօճ Խուրիի։ Տեսակցեցան իրարու հետ, բանի մը խօսքեր փոխանակեցին, որմէ վերջ Տքթ. Ապելլա Պ. Այֆօնսին ըսած է որ իր ակնոցները հանէ։ Պ. Այֆօնս զգացած է թէ անհանոյ բան մը պիտի պատահի, իսկոյն վար առած է իր ակնոցները։ Տքթ. Ապելլա անկէ վերջ երկու ապտակ իջեցուցած է անոր դէմքին վրայ, ըսելով «բերեմ»։

Անա այս միջադէպի դատավարութիւնն է որ տեղի կ'ունենայ հատարար ատեանին առջեւ, որուն ներկայ կը գտնուին երկսեռ խուռներամ բազմութիւններ։

Տեղական թերթեր կը գրեն թէ այս միջադէպի բուն պատճառն է որ Սանճավիին, որ մերժած էր պարել Պ. Այֆօնսին հետ։

Առջի օր, Ֆրանսացի հատարար դատաւորը տուաւ իր վճիռը դատապարտելով Տքթ. Ապելլա 25 ոսկի տուգանքի, դատավարութեան ծախսերուն եւ 250 ոսկի վնասուց յատուցման Պ. Այֆօնս Զէյնիի։

Երկու կողմերն ալ վերաքննութիւն պահանջեցին։

*ՊԵՏԱԿ. ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐՈՒ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԲՆՆՈՒԹԻՒՆԸ*

Քաղաքիս ամենածանօթ բժիշկներէն չորս հոգինոց յանձնախումբ մը նշանակուած է քննելու համար պետութեան բոլոր պաշտօնեաներու։

*ԶԻՆԱՑԻ ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ*

Երէկ Պէյրութ հասան բազմաթիւ չինացի ուխտաւորներ որ Չինասանեն կուգան Մէքքէ երթալու համար։

Անոնք յայտարարեցին որ վեց ամիսէ ի վեր ճամբայ ելեր են ու ճամբորդեր են երբեմն ինքնաշարժով ու երբեմն ալ ոտքով։

Խեղճիկ նաւով անոնք մեկնեցան Ճէսսան։

*ԶՐԱՍԱՒԱՌՆԱԿ ՄԸ ՓՈԹՈՐԿԻ ԲՌՆՈՒԱՆ*

Էր-Իւնիոնի Ֆէնի ջրասաւառնակը, չորեքշաբթի օր Պէյրութ հասաւ, իր հետքերեալով Մարսէյլէն ճամբածարը։ Սոսկալի փոթորիկին հետեւանքով, անիկա սիգնէցաւ տարուանկել իր բռիչէր ու իջնել Հոմսի լճին վրայ։

Էր-Իւնիոն ընկերութիւնը, ասիկա իմանալով իրեն դրկեց Պէյրութի ճամբածարը։ Ջրասաւառնակը մեկնեցաւ Քասքիզոզի եւ Մարսէյլի ուղղութեամբ։

*216 ՕԽԱ ՀԱՇՆԵՐԻ ՀՐԿԻԶՈՒՄԸ*

Հինգշաբթի առաւօտ, Արդարութեան պալատին առջեւ, ներկայութեան հանրապետութեան դատախազ Պ. Տէմքրի Հայիէի, այրուեցան 216 օխա հաշիշ։

Տեսարանը հրաւիրեր էր բազմաթիւ հաշիշամոլներ։ որոնք շատ տխուր երեւոյթով մը ականատես եղան այս վախճանին։

*25 ՎԻՐԱՒՈՐ*

Սայտայի Ասսիսի գլուխն մէջ հանարակ վէճի մը հետեւանքով 25 հոգի վիրաւորուեցան։

*ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՀԱՅ ԹԵՐԹԵՐՈՒ ԱՐԱՔ ԹԵՐԹԻ ՄԸ ԿԱՐԴՈՒԻԲԸ*

Դամասկոսի «Էլիֆպա» թերթը կը գրէ.—

Պէյրութի մէջ հայերը երկու թերթ ունին, մէկը«Ազգակ»՝ մեծ եւ պատկառելի որ կը ներկայացնէ հասարակաց եւ մասնաւորականութեան կարծիքը,«երկրորդ անկանոն հրատարակուող «Լիբանան»։

Երկրորդ թերթի խմբագիրը ծանօթ դարձեր է հայ երեւելիներու վրայ յարձակելով դրամ շահելու եղանակով։Այս տեսակէն է Տքթ.Հայրապետեանի անձին դէմ բրած անուանարկութիւնը, որու հետեւանքով բժիշկը սիգնէցաւ դատ բանալ լիբեալ թերթին դէմ։

Դատարանը տուաւ իր վճիռը, Անեմեանը դատապարտելով 25 ոսկի տուգանքի, դատական ծախքերու եւ 50 ոսկի հատուցման։

*ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ ՄԸ Ի ՊԱՏԻՒ ՇԷՆԻ ՃԻՍՐԻՆ*

Եգիպտոսէն կ'իմացանք թէ Դաւիրէի լիբանանցիներ, ընդունելութիւն մը պիտի կազմակերպեն ի պատիւ Լիբանանի երեսփոխանական ժողովի նախագահին, Շէյխ Մուհամմէտ Ճիսրի «Բոնթիանցթաղ» պանդոկին մէջ։

Պիտի հրաւիրուին Ֆրանսայի դեսպանը, երեսփ. ժողովի նախագահին բարեկամներ, եւ բազմաթիւ եղիպտացի երեւելիներ եւ անոնց ընտանիներ։

Այս ընդունելութեան կազմակերպողներն են «Անուար» թերթի խմբագրապետը, Տաուս պէյ Պարաթաթ, Լիբանանցի ծանօթ բանաստեղծ՝ Խալիլ պէյ Մուրան եւ փասաբան Թօլ Ղանեմ։

*ԲՈՒԱՔԻՆԻ ԿԱՐԵՒՈՐ ԴՐԱՒՈՒՄ ՄԸ*

Ոստիկանութիւնը յաջողեցաւ ձերբակալել Նենիպ Խուրի անուն մարդ մը որուն վրայեն գտան 800 կրամ ֆոխային։

Անմիջական խուզարկութիւն մը անար տուը, գտնել տուաւ նաեւ ուրիշ 200 կրամ։

Վանատակը հարցաքննուելով, յայտարարեց թէ այս ֆանակութիւնը գնած է Ֆրանսացի նաւասիէ մը։ Անոր բանտարկուելեն յետոյ քննութիւն մը բացուեցաւ։

Այս կարեւոր գրաւումը, որ ոճրագործի մը ձերբակալութեան չափ կ'արժէ, բարենիշ մըն է ոստիկանութեան համար։

*ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ*

Ոնդարդաս Ատեանը, Սամի պէյ Մոյնի նախագահութեամբ դատապարտեց 250 ոսկի վնասներու հատուցումի, դատարանի ծախքերուն եւ մէկ տարուայ բանտարկութեան, Միշել Ռոսիին որ փորձեր էր ատհասնի ճարուածներով սպանել Մարսիկի անուն մարդ մը։

*ԿՈՒԻ ՇՈՒՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԺԱՆՏԱՐՄԱՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ*

Անցած շաբաթ, Հայկպի «Ռուսլան Թաշ» գիւղը, երեկոյեան ուշ ատեն կը հասնին պանակ ժանտարմաներ։ Գիւղի գամբռներ յարձակում կը գործեն անոնց վրայ եւ կը բարձրանան մինչեւ ձիերու համակը եւ կ'սկսին իրենց ակռաներով բզմել ձիերն ու ժանտարմաները։

Ժանտարմաները տեսնելով որ ձիու վրայ դիմադրութիւնը դժուար եւ անհնար պիտի բլլայ, վար կ'իջնեն եւ լուրջ կռիւ մը կ'սկսի շուներու եւ անոնց միջեւ։ Ժանտարմաները արդեն արիւնլուայ վիճակի մէջ էին, երբ նոր շուն մը կ'ուղղուէր իրենց վրայ։ Ասոր վրայ անոնցմէ մէկը կը հասնի իր ատրճանակը եւ կը սասկեցնէ նոր եկող շունը։

Գիւղացիները սակայն կասդած, իրենք ալ կը յարձակին ժանտարմաներու վրայ եւ անոնցմէ մէկուն գենքը առնելէ վերջ լաւ մը կը ծեծեն։ Ուշ ատեն մօտակայ գիւղի ժանտարմաներ օգնութեան կը հասնին եւ գիւղացիներեն տասը հոգի կը ձերբակալեն։

*ՁՈՐՍ ՈՃԻՐՆԵՐ ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋ*

Հայկպի Առապի Քար գիւղին մէջ կռիւ մը տեղի ունեցաւ չորս անձերու միջեւ, որոնցմէ մէկը իր դաշոյնով սպաննեց միւս երեքը։

Երկրորդ կռիւ մը տեղի ունեցաւ Հայկպի մէջ։ Հանը Անմեհ Այֆիլդանի եւ հան Մուհամմեհ Ապիլ Հաֆիս կռիւի բռնուեցան։ Առաջինը դաշոյնի տակ հարուածով սպանեց երկրորդը։

*ՕՏԱՐ ԹՂԹԱԿԻՑ ՄԸ*

Մինեոր ձիմ Տաճիան, սպանիական թերթի մը խմբագիր եւ աշխատակից Ֆրա սպան «Էնթրանսիժան» թերթի, Պէյրութ եկաւ եւ մեկնեցաւ Դամասկոս, ուրեմն պիտի անցնի Հոլէպ եւ անկէ ալ Թիւրքիա։

*ՑԱՌԱՋԻԿԱՑ ԺԱՄԱՆՈՒՄՆԵՐ*

Կ'իմանանք թէ ծանօթ երեւմտագէտ Գ. Փիրար, հարամս կը սպասուի ամսոյս 15ին։ Քանի մը օր յետոյ պիտի ժամանէ Մարիոյ եւ Լիբանանի Դրամատան տնօրէնը, Պ. Մորիս Պէրար։

*ԹՐՔԱԿԱՆ ԴՐՄՄԱՏՈՒՆ ՄԸ ՄՂԿԻԹՆԵՐ ԿԸ ԾԱԽԷ*

Պոլիս.— Օսմ. նոր դրամատուն մը կազմուած է, որուն նպատակն է ծախել մղկիթներ որոնք աւելորդ դարձեր են հատատացեալներու մեծ նուազումին հետեւանքով։

### ՎԱՐՁՈՒ ԽԱՆՈՒԹ

*Ս. Նշան եկեղեցւոյ բակին մէջ շինուող խանութներէն մէկը պարապ է։ Վարձել փափաքողները թող դիմեն Առաջնորդարան։*

### ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Վարչութիւնս խորին ցնորհակալութիւններով ստացած է հետեւեալ նուիրատուութիւնները,—

Շրջանային վարչութեան անդամներէ՝ ակումբիս համար վեց հատ նոր արուռներ, Պ. Պերճ Աւետիսեանէ՝ իմէկ տարուան«Ամի տէ Սբորթ» եւ երեք լիբանանեան ու երեք Ֆրանս. դրօշակներ, Պ. Յակոբ Մատիկոնեան, 1 հայկական դրօշակ՝ Պ. Պողոս Դաւիթեանէ, դաշտը հարթելու յատկացուած երեք կոտ գործիքներ, 1 ձեռնակառք եւ Պասքէթ-պոլի երկաթներ, Պ. Կարապետ Պենլեանէ՝ «բինկ-բօնկ» խաղասեղանին տիենութիւնը, Պ. Օնիկ Գէօնկէեան, Մ. Թագէոս Գալբաճեան սոյն խաղասեղանին ատաղձը, Պ. Վահրամ Գալայճեանէ՝ միութեանս նուանաստատակին տիենութիւնը, իսկ Պ. Գառնիկ Հասրլեեան (Ճկարիչ)՝ անոր գրելու ատասանները, Պ. Յակոբ Մայիսեանէ՝ մէկ հատարակի (սաբրանեն) խաղասատակ բոլոր կազմովը։

Նուեր տնորհակալութեամբ կ'ընդունինք ամէն կարգի նոր նուէրներ։

*ՊԷՅՐՈՒԹԻ*

*Հ. Մ. Ը. Մ.ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ*

### ՊԷՅՐՈՒԹԻ

*ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ*

*Ցրուիչի փոփոխութեան հետեւանքով եթէ կան բաժանորդներ, որոնք իրենց թերթերը անկանոն կ'ստանան, թող բարի բլլան իմացնել խմբագրութեանս, անմիջական կարգադրութիւնը ընելու համար։*

### 91 ՏԱՐԵԿԱՆԻՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

*61 տարիներ առաջ 26 տարեկան Շէյքրպ Շուհվարթզ անունով գերմանացի մը իր խօսեցեալին Օր. Ֆրիտա Շիմիտթիէն հրաժեշտ առաւ Ամերիկա երթալու և դրամ չտեսնելու համար։ Մեկնումի ժամանակ երկու խօսեցեալներ երդում ըրին որ իրար պիտի սպասեն։ Պ. Շուհվարթ վերջերս հեռագրեց խօսեցեալին իր վերադարձի մասին և խնդրեց որ հարսանեկան պատրաստութիւնը տեսնէ։ Ան ներկայիս 91 տարեկան է։*

*Կարդացէ՛ք և Տարածեցէ՛ք «ԱԶԴԱԿ»ը*

# ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ

### ՅԱՌԱՋԻԿԱՑ ԵՐԵՔ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

*Մարտ 12-ին, Հինգշաբթի իրիկուն,*

*դասախօս՝ ՄԱՏԹԷՈՍ ՔԱՓԱԶԵԱՆ,*

*Նիւթը՝ «Սուրբ Գիրքը և հայրենիքի գաղափարը»։*

*Մարտ 28-ին, Շաբաթ իրիկունը Նուիրուած կ'բլլայ ԳԱՄԱՌ-ԳԱԹԻՊԱՅԻՆ և ՄԻԲԱՅԷԼ ՆԱԼԲԱՆԴԵԱՆԻՆ իրենց ծննդեան հարիւրամեակի առիթով։*

*Ապրիլ 11-ին, Շաբաթ իրիկունը,*

*դասախօս՝ Ն. ԱՂԲԱԼԵԱՆ,*

*Նիւթը՝ «Գրիգոր Նարեկացին»։*

*Դասախօսութիւնները տեղի կ'ունենան Հայ Աւետարանականներու Ժողովարանը և կ'սկսին իրիկունները ժամը 8.30ին։*

# ՄԵԾ ՆՈՒԱԳԱ - ԵՐԳԱՀԱՆԴԷՍ

20 ՄԱՐՏ 1931 ՈՒՐԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ ԺԱՄԸ 8·30ԻՆ

***ՀԱՅ ԲՈՂՈՔԱԿԱՆԱՑ ԵԿԵՂԵՑԻՒՆ ՄԷՋ***

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԱԾ

*Հ. Բ. Ը. Միութեան Քէլէկեան-Սիսուան որբանոցի սանուհիներու կողմէ.*

Բարձր նախագահութեամբ՝ Ն. Ս. Տ. Տ. ԲԱԲԿԷՆ ԵՊՍ. ԿԻԼԷՍԷՐԵԱՆԻ

ԿԱԹ. ԱԹՈՌԱԿԱԼ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

*Ազատին անգամ բլալով. Պէյրութի մէջ՝*

ՀԱՅ ՈՐԲՈՒՀԻՆԵՐԷ ԿԱԶՄՈՒԱԾ ՖԱՆՖԱՌԸ

իր բոլոր մասերով պիտի հրամցնէ ազգային եւ օտար ամենասքիր կտորներ,

Պիտի բլլան Բառանձայն

## ԵՐԳԵՐ ԵՒ ՄԵՆԵՐԳՆԵՐ

ասմունքներու կողմէ։

*Պատրաստուեցէք ներկայ բլալ վայելելու համար գեղարուեստական շնորհքը մեր որբուհիներուն և քաջալերելու զանոնք։*

---

= 232 =

*կը պատրաստես... Ա՛յ երբէք չպիտի մեկնիս մեր քովէն, անանկ չէ՞։*

*Ի՞նչքան լաւ երեւակայած էր այս փոքրիկը... Մօտ գայն իր կուրծքին վրայ սեղմեց։*

*— Սիրելի փոքրիկս... իսկ եթէ օր մը այդ բանը պատահէ՞ր, միշտ պիտի յիշէ՞ իր որ քեզ ա՛յնքան շատ կը սիրէի...*

*Տղան ա՛լ աւելի զարմացումով իրեն նայեցաւ։ Նէ վախցաւ ուրիշ նոր հարցումներ ընելէ ու.*

*— Երթա՞նք, ըսաւ։ վար իջնենք, պիտի ուշանանք։*

*Պէտք չէր որ ոեւէ փոփոխութիւն մը նշմարուէր և կասկած արթնար թէ այդ օրը դատարակուտիին Օսմանթայի մէջ անցուցած վերջին օրն էր։ Իսկ, Ռէժիսին առջև դէմքի ի՞նչ արտայայտութիւն պէտք է ունենար։ Մանաւանդ անիկա պէտք է ամէն բանէ անդիտանար։ Բայց Ռէժիս չերեւցաւ։ Ճաշի միջոցին. անիկա բաել տուաւ որ քաղաքի իր բարեկամներէն մէկուն տունը ճաշի վար գրուած է։*

*«Այսպէս աւելի լաւ է, խորհեցաւ Մօտ, ո՛չ, անիկա ինձի չպիտի խօսի այդ մասին և ամէն բան իմ գուշկած ձեռքս պիտի վերջ գտնէ... անիկա պիտի հրազանդի և յետոյ... յոյժ թիւնը պիտի օգնէ իրեն...»։ Մտածուած, Ռէժիսին կողմէ մոռացուած... այո՛, թո՛ղ մոռնայ, թո՛ղ երջանիկ բլլայ ան... իսկ ինքը՞ ո՛հ, ի՞նչ փոյթ իր վիչտը... իր երջանկութեան ամբողջ բաժինը նէ նուիրած էր որպէս զի անիկա ապրէ՞ր եւ իր զոհողութիւնը կատարեալ ընելու համար նէ կրկնեց. թո՛ղ երջանի՞կ ապրի...*

*Սրահէն հեռանալէ ետառաջ նէ կոմսին մօտեցաւ ու փաքէն չկուելու ատիճանցած ձայնով մը ըսաւ անոր.*

*— Պարո՞ն, ձեզմէ պիտի խնդրէի որ բարեհաճիք պէտք եղած հրամանները տալ որպէսզի կարենամ վաղը առաւուան ժամը վեցու կէսի կառախումբով մեկնիլ։*

---

58 = 229 =

*— Սակայն ի՞նչ պէտք է ընեմ, ուրեմն, ի՞նչ կը պահանջէք որ ընեմ։*

*Աւելի քաղցրութեամբ, անիկա պատասխանեց։*

*— Զեմ պահանջեր, այլ իրրև հայր քեզ կը պատուիրեմ։ Պէտք է որ արգելքը ձեր կողմէն դրուի, ապա թէ ոչ՝ Ռէժիս երբէք չպիտի հրաժարի։*

*Առանց լաւ հասկնալու անոր նպատակը, նէ կրկնեց։*

*— Որ արգելքը իմ կողմէ՞ս դրուի։*

*— Այո՛... և միայն մէկ պատճառականութիւն կրնայ ազդեցութիւն ունենալ...*

*— Այսի՞նքն...*

*— Այսինքն՝ թէ դուք զինքը չէք սիրեր։*

*Նէ իր երկու ձեռքերը դէմքը ծածկեց։*

*— Ո՛հ, խի՛ստ սոսկալի բան է այդ... չպիտի կըրնամ։*

*— Եւ սակայն հո՛ն է միակ դարմանը և եզական միջոցը որով դուք պիտի կրնաք ձեր հաւատարմութեան ապացոյցը տալ ինձ։ Ֆրանսացի սպայի մը աղջիկը չի կրնա՞ր մինչև այդ կէտը դատարակուած ըլլալ։*

*— Այո՛, ըսաւ Մօտ, պիտի փորձեմ... կը խոստանամ գայն։*

*— Դեռ առաջի՛ն և լաւագոյնը ըրէք։ Ես ձեր վրայ վստահութիւն ունիմ... սակայն երդում ըրէք ձերիններուն պատուոյն վրայ։*

*Մօտ գոցեց իր աչքերը, բայց տակաւին մինչևոյն բառը պար կը բանէր իր առջև հատուցումը...*

*Այն ատեն, իր նայուածքը սեւեռելով կոմսին վրայ, զոր տակաւին մինչև իր կանքին վերջը պիտի մերատեսնէր, հատիկ հատիկ ըսաւ.*

*— ԻՄ ԵՒ ՀՕՐՍ ԵՒ ԻՄԻՆՆԵՐՈՒՍ ՊԱՏՈՒՈՑՆ ՎԸՐԱՑ ԿԵՐԴՆՈՒՄ ՁԱՑՆ։*

# ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

## ՔՈՒՐԹԻՈՒՍ ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՄԷՋ

*Վիեննա.*— Գերմանն արտաքին նախարար պրն. Քուրթիուս հոս հասաւ այս առաւօտ, փոխադարձելու համար պրն. Շոպերի անցեալ տարուան այցելութիւնը։ Բոլոր թերթերը լոյս կը լայտնեն թէ այս այցելութեամբ երկու երկիրներու յարաբերութիւնները պիտի ամրապնդուին։

Ինչպէս նման այցելութիւններ, այս այցելութիւնն ալ իրեն առարկայ ունի քաղաքական և տնտեսական խնդիրներու վիճաբանութիւնը։

Նկատի ունենալով աւստրիոյ և գերմանիոյ միացման արգելքը, անվնաս բանաձև մը պիտի գտնուի երկու անկախ պետութեանց մէջ մէկ ազգութեան մը յերաբերեալ։

Ըստ արժանահաւատ տեղեկութեանց, պրն. Քուրթիուս ունենալիք քաղաքական և տնտեսական խորհրդակցութիւնները նպատակ պիտի ունենան միացնել երկու երկիրներու քաղաքականութիւնը։

Անմոռոգ կացութիւնը պիտի քննուի և երկու երկիրներու աւելի սերտ տնտես. գործունէութեան մը հնարաւորութիւնը վիճաբանութեան մէջ է, բայց չի կարծուիր թէ նոր դաշինք մը ստորագրուի։

Պ. Քուրթիուս Վիեննա պիտի մնայ մինչեւ հինգշաբթի իրիկուն։

## ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԵՒ ՀՆԴԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ԾՈՒՐՁ

*Նիւ-Տէլհի*— Ընդհանուր համաձայնութիւն մը կնքուեցաւ Կանտիի և Սըր Շուսթրի միջև։ Համաձայնութեան մէջ կ'ըսուի թէ ծովեզերքը ընակող ազգաբնակչութիւնը կրնայ աղ հաւաքել, շինել և ծախել, օգտուելով այսպէս ընութեան մէկ պարգեւէն։ Այս սկզբունքին ճանաչումը ոչ մէկ վնաս կը հասցնէ կառավարութեան ունեցած մենաշնորհին, որ հնդկական հողամասին մեծագոյն մասին պահանջը կը գոհացնէ։

Դեռ յայտնի չէ համաձայնութեան ճշգրիտ բանաձևը, բայց գիտենք թէ ուրիշ առաւելութիւն մը ունի ան, որ է՝ ճամբան հարթել համագումարին մասնակցութեան Հոր Սեղանի նոր խորհրդաժողովին։

## ԶՕԿՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ԻՏԱԼԻԱ ԿԵՐԹԱՑ

*Վիեննա.*— Ալպանիոյ Զօկու թագաւորը մասնագրութիւն լայտնեց դէպի Իտալիա ճամբորդել, ուր ատեն մը պիտի մնայ պրն. Մուսոլինիի կողմէ իրեն նուիրուած վիլլային մէջ։

Կարծուի թէ Վիեննայի մասնագէտները այժմ աւարտած են իրենց հիւանդին քննութիւնը, որ կը կարծէր թոքախտէ վարակուած ըլլալ, բայց իրենց քննութեան արդիւնքը դեռ լայտնի չէ։

Թագաւորը ոստիկ. իշխանութեանց խոստացաւ թէ իր մեկնումէն առաջ հարկ եղած բացատրութիւնները պիտի տայ իր դէմ եղած մահափորձին շուրջ։

## ՍՊԱՆԻՈՅ ՄԷՋ ՆՈՐ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

*Մատրիտ.*— Կեդրոնի Ծահմանական նոր կուսակցութիւնը կազմուեցաւ պրն. Մորայի և պրն. Գամպոլի ղեկավարութեան տակ. արգելք հանդիսանալու նպատակով թէ՝ զիկսատորու թեան վերահաստատման և թէ՝ հանրապետական ներու քոալիսիոնին դէմ։

Նոր կուսակցութեան ծրագիրը կը պարունակէ նմանապէս Քաթալան հարցի կարգադրութիւնը։

## Ի ՊԱՏԻՒ ՉԱՐԼԻ ՉԷՓԼԻՆԻ

*Լոնտոն*— Լէյտը Անթրը ճաշ մը տուաւ ի պատիւ Չարլի Չէփլինի, խորհրդարանի սրահին մէջ։

Այս ճաշին հրաւիրուած էին պրն. Լոյտ Ճորճ ինչպէս նաև բոլոր քաղաքական կուսակցութիւններէն փոքր խումբեր։

Վարչապետը Չարլի Չէփլինը ճաշի հրաւիրեց երկուշաբթի իրիկուն, խորհրդարանի սրահը։

## ԶՈՒԱՐԹ ՍԻՒՆԱԿ

### ԻՐՍԻԱԲԱՆԸ ԵՒ ՑԱՁԱԽՈՐՈՒԸ

*Ա.* Ի՞նչ կրնամ ընել ձեզի համար.

*Բ.* Դրացիիս տղան մեր ուրթը ապակիները ջարդ ու փշրուր ըրաւ, ինչ՞ ընել պէտք է։

*Ա.* Անմիջապէս դատարան կը դիմենք ու տղային հօրմէն հատուցում կը պահանջենք։

*Բ.* Լաւ ի՞նչ պիտի վճարեմ ձեզի.

*Ա.* ապակիները ի՞նչ կարժէ ին.

*Բ.* ութը ոսկի.

*Ա.* ուստի չորսը ես կառնեմ ու չորսն ալ դուն.

*Բ.* լաւ ուրեմն, չորս ոսկի տուէք, քանի որ տղադ է կոտրողը։

—

*Զինադարարի տարեդարձին առթիւ հարը իր փոքր տղուն։*

— Տղաս, գիտե՞ս ինչու համար այդ արձանին առջև երկու բոպէ լուռ մնացինք։

*Փ.* Այո հարիկ, ինչու հր իմ ծնդրեան տարեդարձնէ։

—

*Գործարանին մէջ պօսը նոր աշխատաւորին որ աճապարանօք կերթար.*

— Վերակացուն ձեր ինչ գործ ընելը որոշե՞ց.

— Այո,

— Ի՞նչ գործ.

— Երբ ձեր գալը տեսնեմ զինքը քունէն պիտի արթնցնեմ։

—

### ՁԱԽՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

*Ինչո՞ւ բարկացած էք տիկին, ըսաւ քօնտօքթօրը, շրջեկառքի մէջ նստող տիկնոջ մը, որը հետը երեք զաւակներ ալ ունէր։*

— Պղտիկ աղջիկս տոմսակը կլլեց.

—Լաւ, այդքան բարկանալու պէտք չկայ, կը կարգադրենք։

— Միւս տղաս ալ վակօնին ապակին կոտրեց.

— Ուրի՞շ.

— Ես ալ պատուհանս տուն մոռցած եմ,

— Ուրիշ.

— Եւ մենք բոլորս ալ սըխալ թրէն առած ենք։

### ՃԱՂԱՏՆԵՐՈՒՆ ԱՋՔԸ ԼՈՅՍ

*Ամբակում աղան որ գիւղին մուխթարը ըլլալու պատիւը ունէր, օրին մէկը իր տղուն հետ հետեւեալ խօսակցութիւնը ունեցաւ.*

— Հայրիկ ինչո՞ւ համար գլուխդ վրայ մազ չկայ։

— Տղաս, ըսաւ Ամբակում աղան, բանուկ փողոցներուն վրայ խոտ չի բուսնիր, յաճախ գետերուն եզերքը գլորուելու ենթակա եղող քարերուն վրայ մազուռ չըլլար. և մանաւանդ մարդը շատ քիչ ժամանակ ունի այն գլուխներուն վրայ որոնց տակ դանուող ուղեղը միշտ գործելու ենթակայ է։

Հայացուց՝ Ս. ՄԱԹԻԿԵԱՆ


**ՏՔԹ. Մ. Ս. ՏԱՔԷՍԵԱՆ**

Նախկին ներքին բժիշկ ԹԱՂԱՊԵՏ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ
Այժմ Ֆնայուն բժիշկ St. ELIE ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐ
ՆԱՀԻՐ ՈՍՏԻԿԱՆԱՏԱՆ ԴԻՄԱՑ ԻՐ ԲՆԻՆԻՔԻ ՄԷՋ

Ամեն օր { Կէսօրէ առաջ 10—12
Կէսօրէ վերջ 1 — 3

ԾԱՆՕԹ.— Հիւանդասենեակ եւ տարաբ կեսօրէ վերջ ադհաս
հիւանդներուն ձրի։



ԻՆՁՈՒ ՀԱՄԱՐ ԳՆԵԼ ԵՒ ԴՐԱՄ ՎԱՏՆԵԼ ԵՐԲ
ԿՐՆԱՔ ԶՐԻՕՐԷՆ ԵՒ ԱՌԱՑՔ ՏՍՆՈՑ ՄԻ ԾԱԽՍԵԼՈՒ
**Ձեր անունն ու հասցէն**
մեզի զրկելով, պատեհութիւնը ունենալ ստանալու Ձեր ընտրած առարկաներէն մին կամ միւսը

**ԱՑՍԻՆՔՆ**

Առանց եւ կանանց կօշիկներ չափի վրայ,
յուրդի Giletներ, Լիգհորի սպասներ
արծաթ թեյի դգալներ, մանիւիւրի տուփեր, արծաթ
պնակներ, կանանց պայուսակներ, իմիտասիոն գրիչներ,
եւայլն, եւայլն։

**ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ԶՐԻՕՐԷՆ**
ԵՒ ԿԱՄ ՍՏԱՆԱԼ

**ՄԷԿ ԱՆԳ. ՈՍԿԻ ԿԱՄ 125 ՖՐԱՆՔ**

Դրամ մի զրկեր այլ միմիայն անունդ ու հասցէդ և մեր տալիք հրահանգներուն հետեւելով, ԱՄԷՆ ՈՔ ԱՌԱՆՑ ԽՏՐՈՒԹԵԱՆ պիտի կրնայ ստանալ կամ վերոյիշեալ առարկաներէն մին կամ անոնց փոխարէնը՝ մէկ անգլիական ոսկի իր ուզած առարկան ինք անձամբ գնելու համար։

ՓՈՔՐ ՇԱՀՈՒԴ համար իսկ այս օր գրէ մեզ մանրամասնութեանց համար.—

Արեւելքի Ընդհ. Ներկայացուցիչը
THE MAIL ORDER TREADING AGENCY
P. O. Box 654 - BEYROUTH

ԾԱՆՕԹ.— Մանրամասնութեանց համար դիմել մեր գործակալ ՊՐՆ. ՊԱՐԹԵՒ ԱՆԱՆԵԱՆԻ



**ՏՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ**

Վկայեալ Lauréat նախկին Interne եւ այժմ մնայուն հիւանդանոցի Ֆրանսական հիւանդանոցի աչքի, քթի, կոկորդի, ականջի, և գլխու հիւանդութիւններու բժշկին։
Հիւանդ կ'ընդունի կեսօրէ վերջ ժամը 2—6 իր գլխաւոր գրասենեակը Rue de Damas, N° 15, ի հարկին հիւանդները ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին։ Իր կողմէ տրուած մուտքի բաբօռով։ Վկայեալ ադհաս՝ ձրի։



**— ՏՕՔԹ. Ա. ՊԵԶՃԵԱՆ —**

ԲԺԻՇԿ — ՈՒՍՈՒՑԻՉ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐ՝ 7—9 կ. ա. եւ 1—5 կ. վ.
ՇԱՆՊԼԱԹ, ՊԷՅԹ ՎԱԼԻ,
ՖՐԱՆՍ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ ԴԻՄԱՑԸ
Նաբաթ օրերը վկայեալ ադհասներուն համար ձրի։



المطبعة الوطنية
بيروت — البور « وراء محلات اورزدي باك »
لصاحبها : خليل صيحه
تطبع الكتب والجرائد والمجلات والاشغال التجارية وكل
مايراد طبعه باحرف جميلة وطبع متقن واسعار متهاودة
طبعت في المطبعة الوطنية « بيروت « البور »



**Հայկական Մեծ Կազմատուն**
(ՀՐԱՆԴ ՂԱԶԱՐԵԱՆԻ)

Բացած ենք Պէյրութի քաղաքի ամենաբանուկ շուկային մէջ, Հայկական մեծ կազմատուն մը, օժտուած արդիական բոլոր մեքենաներով։

Կը կազմենք ամէն տեսակի գործեր, ըլլան անոնք մեծաքանակ թէ փոքրաքանակ։ Բոլորովին հինգած գիրքերը կը կազմենք և կը նորոգենք իրենց նախկին վիճակին։

Պատրաստ ենք գոհացնելու ամենանուրբ ճաշակի տէր մարդիկ։ Ապացուցանելու համար մեր այս յայտարարութեանը, կազմել տուէք ոեէ մէկ գիրք, ու պիտի համոզուիք։

Մեր նշանաբանն է՝ արագ, ժամանակ մաքուր գործ։

Գաւառներէ իր ցանցապարանքներուն ցուցումով գոհացում կը տրուի։

Նամակով կամ անձամբ դիմել մեր կազմատունը։

Հասցէ՝...

H. Ghazarian
Atelier de Reliure
Le Commeucement Souk-el-Bézirgan
Beyroute



**ՓՕԹՕ ԼԷՕՆ** **ՓՕԹՕ ԼԷՕՆ**

**ՊԱՊ - ԻՏՐԻՍ**

Եթէ կ'ուզէք ճաշակաւոր լուսանկար մը ունենալ.
Եթէ կ'ուզէք արուեստագէտի մը յիշատակը ունենալ.
Եթէ կ'ուզէք Ձեր բարեկամին լաւագոյն յիշատակ մը տալ.
Անմիջապէս դիմեցէք հեռեւեալ հասցէին, Քափիսիսիներու եկեղեցիին դիմացը, որը զնահատուած է օսար եւ ճաշակաւոր մասնագէտներէ։

**ՓՕԹՕ ԼԷՕՆ** **ՓՕԹՕ ԼԷՕՆ**



**100,000 ֆրք.**
**ԿՐՆԱՔ ՇԱՀԻԼ**
ՍԼԺԷՐԻԱԿԱՆ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԻՆ
**ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵՆԷՆ։**

Տոմսակները կը ծախուին Պէյրութի պօրսան՝ մեր գրասենեակը ու սեղանաւորներու մօտ, նոյնպէս Պր. Պարթեւ Անանեանի քով։

Հասցէ՝ ՊՕՐՍԱ, ՊԷՅՐՈՒԹ

Վիճակահանութիւնը տեղի կ'ունենայ առաջիկայ Մարտ 9ին։ Տոմսակին գինն է՝ միայն 12 ու կէս Ս. ղրշ.։ Ահա՛, ոչինչ դրամով մը հարուստ դառնալու առիթը։ Մի՛ տատամսիր, մեծով ազատիկով քանի մը տոմսակ գնեցէք, քանի չեն սպառած։ 20 տոմսակէն վեր 100ին 10 զեղջ կ'ըլլայ մինչեւ ամսոյս վերջը։ Փոսթով ապսպրանք կ'ընդունուի։

Տոմսակներ կը ծախուին Պէյրութի պօրսան՝ մեր գրասենեակը ու սեղանաւորներու մօտ, նոյնպէս Պր. Պարթեւ Անանեանի քով։

Սիւրիոյ, Լիբանանի եւ Եգիպտոսի Մենաշնորհեալ մթերատեր՝
Մ. ԿԱՊՈՒՃ եւ ԸՆԿ.



**ՏՕՔԹ. Ե. ՃԻՏԷՃԵԱՆ**
**ԲԺԻՇԿ - ՎԻՐԱԲՈՅԺ**

Նախկին Interne այժմ Chef de Clinique Ամերիկեան հիւանդանոցի։ Վիրաբուժական բաժին։

Դասաւանդ Ամերիկ. համալսարանի վիրաբուժական դասընթացքներու.

Հիւանդ կ'ընդունի ամեն օր կեսօրէ վերջ, ժամը 2—6 իր անձնական գրասենեակը, Rue Georges Picot, Տօքթ. Նուխոյի աբարթմանին մէջ։

Վիրաբուժական հիւանդները իր կողմանէ կրնան Ամերիկեան հիւանդանոց ընդունուիլ։

Առանց խտրութեան ամենազգի ադհասներու ձրի։



**ԳՈՐԳԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ**

ԵԹԷ ԿՈՒԶԷՔ ԿԱՀԱՒՈՐԵԼ ՁԵՐ ՏՈՒՆԵՐԸ
**ԱՄԵՆԱԸՆՏԻՐ ԵՒ ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ ԳՈՐԳԵՐՈՎ**
ԱՑՑԵԼԵՑԷՔ ԾԱՆՕԹ ԳՈՐԳԻ ՎԱՐՊԵՏ ԵՒ ՄԱՍՆԱԳԷՏ
**Պ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹԱՇՃԵԱՆԻ**
**ԳՈՐԳԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԸ**

ուր պիտի գտնէք պատրաստ և ապսպրանքով ամեն տեսակի և չափի գորգեր, որոնք Եւրոպական և Ամերիկեան հրապարակներու վրայ գնահատուած են։

Նիր Իսք Բիլիճի նախկին Ղազիրի գորգի գործատան բոլոր տեղեկութիւնները փոխադրուած են Պ. Թաշճեանի,

**ԷՃՐԷՓԻԷԻ ԳՈՐԳԻ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԸ**



**THE ROYAL MAIL LINE**
**ՐՕԵԼ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ**
ԵՒ
ԻՍԹԸՐՆ ՄԷՏԻԹԷՐՐԱՆԻԸՆ ԷՔՍԲՐԷՍ ԼԱՅՆ ԼԻՄԻԹԷՆ
Կանոնաւոր մեկնումներ Պէյրութէն՝ Լառնաքա, Լիմասոլ, Բօրթ—Սաիտ
Աղէքսանդրիա, Փիրէ և Մարսէյլ

ՊԷՅՐՈՒԹԷՆ—ՄԱՐՍԷՅԼ 8 ՕՐԷՆ ՄԻԱՅՆ

Պէյրութէն մեկնումներ

| | | | |
|---|---|---|---|
| Էճիպէնիա | 10000 | թօն | 8 Փեբ. |
| Սապոզիա | 10000 | = | 1 Մարտ |
| Էճիպէնիա | 10000 | = | 22 = |
| Էճիպէնիա | 10000 | = | 14 Ապր |
| Սապոզիա | 10000 | = | 5 = |
| Էճիպէնիա | 10000 | = | 3 Մայ |
| Սապոզիա | 10000 | = | 16 = |
| Սապոզիա | 10000 | = | 7 Յուն. |
| Սապոզիա | 10000 | = | 28 = |

Վերոյիշեալ անգլիական նաւերը օժտուած են Ա. Բ. Գ. կարգի գասպիններով, իսկ Դ.րդ կարգին մէջ կը գտուի մահիճ և մաքուր ու հաստ կերակուր։

Սոյն նաւերով, ինչպէս վերոյիշեալ նաւահանգիստներուն, նոյնպէս Շերպուրկէն մեկնող աշխարհահռչակ Ռօեալ Մէյլ Լայն ընկ. հայ նաւերով ճամբորդներ կ'ընդունինք հարաւային ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար

Շերպուրկէն մեկնումներ

| | | | |
|---|---|---|---|
| Սպուրիաս | 26000 | թն | 29 Յան. |
| Տարրօ | 22000 | = | 2 Փեբ. |
| Տէսմաս | 22000 | = | 16 = |
| Ալքանթարա | 26000 | = | 21 = |
| Տեսիա | 22000 | = | 2 Մարտ |
| Արլանզա | 22000 | = | 13 = |
| Տեմբրաս | 22000 | = | 16 = |
| Սպուրիաս | 26000 | = | 27 = |

Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել՝

Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

Սիւրիոյ և Լիբանանի՝ ինչպէս նաեւ Արեւելքի Ընդհ. ներկայացուցիչին

Ավրնիւ Ֆոշ—Պէյրութ
Հեռաձայն՝ 9.06
Հեռագիր = ARBED

Նամակատուփ 895 Պէյրութ




Կոմսը յուզուած դէպի՝ անոր յառաջացաւ.

— Բայց, ասով նպատակ չունիմ ձեզ բոլորովին միայնակ լքել կեանքին մէջ, ինչպէս որ էք։ Երբէ՛ք չեմ կրնար ծաքին համար ձեր բրած անգին ծառայութիւնները մոռնալ, ուստի թոյլ տուէք ինձ ձեզ....

Սակայն ուժգնութեամբ մը զայն կեցուց.

— Ո՛չ... ա՛հ, ո՛չ։ Կը հրաժարիմ ձեզմէ և ձերիններէն։ Պիտի անհետանամ, անա՛ մէկնը։ Մնաք բարո՞վ, պարո՛ն։

Նէ արդէն դռան մօտն էր, կոմսը դէպի անոր շարժում մը ըրաւ.

— Ո՛չ, «մնաք բարով» չէ դաւակս... կը խնդրեմ ձեզմէ... թոյլ տուէ՛ք...

Բայց նէ, ձեռքերը առաջ երկնցուցած՝ հպարտ շարժումով մը զայն հեռուն կեցուց.

— Ո՛չ, ոչի՛նչ... ուրիշ ոչի՛նչ։

Եւ երբ կոմսը առանձին մնաց ինքզինքը թիկնաթոռի մը վրայ նետեց, ուժասպա՛ռ ու բարոյալքուած՝ գլուխը ձեռքերուն մէջ առնելով սկսաւ մեծախօսել։

«— Արդեօք ուղի՞ղ ճամբու մէջ եմ տակաւին... Ա՜հ, Մարսէ՛լլ. ինչպիսի պանդոխ մը դրիր ինձի... այս աղջիկը արժանի՞ էր մեր ընտանիքին։»

* * *

Մօտ վերսաին ծաքին քով ելաւ, որը իրեն կը ըսպասէր, և թէպէտև նէ բուռն փափաք մը ունեցաւ համբոյրներով պատելու այս փոքրիկը, զոր ա՛յնքան կը սիրէր ու կը գուրգուրար վրան և որսէ քիչ ժամանակ վերջը և սակայն ինքզինք զսպելով՝ կրկին ձեռք առաւ բաց մնացած գիրքը և դասը շարունակեց։ Ո՛ւր էր երէկուան այն Մօտը՝ որ երջանկութեան թեւերով և Ռէժիսի ջղուտ բազուկներով վերացած խելակոն պարով մը կը դառնար...



Արցունքի յամառ կաթիլ մը լճացաւ իր աչքերուն մէջ. այսուհանդերձ, իր լացը իրեն համար չէր. մէկ մը տատացում միայն կը բզզար՝ իր ուղեղին մէջ ու կը նեղէր զինք, այսինքն թէ՝ Ռէժիս դեռ պիտի տառապէր և այս անդամ իրեն պատճառաւ. որ անիկա իր ենթարկուած սիրոյ ու ամբարտաւանութեան վէրքերէն հաղիւ թէ բուժուած, որուն համար ինքն ևս իր օժանդակութիւնը բերած էր անոր, հիմա ինքն էր որ այս նոր հարուածը պիտի հասցնէ անոր... այս խորհրդածութիւնը թուլացուց զինքը, իր քաջութիւնը կորսնցուց ուստի և խորհեցաւ անմիջապէս լքել քաղաքը ու հեռանալ։ Մեկնիլ, այո՛ առանց Ռէժիսին ժամանակ տալու որ իրեն հետ տեսնուի մեկնիլ, այդ տեսակցութենէն խուսափիլ ու յետոյ նամակով մը իրեն հաղորդել իր մերժումը... բայց, ի՞նչ պիտի զրէր։ Ռէժիս տակաւին իրեն խոստովանած չէր իր սէրը... իր հօրը պաշտօնական մերժումը և անոր խելացի առարկութիւնները գոցէ իրեն աւելի լաւ հակցուցած էին դիրենք բաժնող դասակարգի հսկայական հեռաւորութիւնը։ Անիկայ բնականաբար հայրական կամքին առ և պիտի խոնարհէր ու մօտ տեսնէն իր զօրագունդին միանալով ամէն ինչ վերջ պիտի գտնէր... Այս պիտի ըլլար իրենց ամբողջ վիպական պատմութիւնը, պատմութիւն մը՝ որ դոնէ իր ամբողջ կեանքի ընթացքին անմոռանալի պիտի դառնար։

Ճաշի զանգակը հնչեց. ծաքը զինքը փնտռելու համար իր սենեակը եկաւ, ուր դասի աւարտումէն ի վեր առանձնացած էր. փոքրիկը հոն զարակէն դուրս հանուած գիրքեր տեսնելով զարմացաւ։

— Ինչո՞ւ այսպէս կ'ընես։

— Ոչի՛նչ... անոնց փոշիները առնելու համար։

— Մարդ կը կարծէ որ ճամբորդութեան պայուսակ

— Տղաս, ըսաւ Ամբակում աղան, բանուկ փողոցներուն վրայ խոտ չի բուսնիր, յաճախ գետերուն եզերքը գլորուելու ենթակա եղող քարերուն վրայ մազուռ չըլլար. և մանաւանդ մարդը շատ քիչ ժամանակ ունի այն գլուխներուն վրայ որոնց տակ դանուող ուղեղը միշտ գործելու ենթակայ է։

Հայացուց՝ Ս. ՄԱԹԻԿԵԱՆ

### ՍԱԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

9 ՄԱՐՏ 1931

| | Ոսկի դրմ. | Սուրիկ. |
|---|---|---|
| Եգիպտկ. Պունտրմ. | 115 | 635 |
| Անգլիկն. » | 112 | 618 |
| Տօլար » | 23 | 127 |
| Թրքական » | 10 75 | 59,50 |
| Պանք Օթթոման | 27 | 150 |
| Իտալական Լիր 100 | | 662 |
| Ցուսլական. Տրախմի 100 | | 160 |
| Անգլկ. ոսկի | 112 | 618 |
| Ֆրանս. » | 87 | 482 |
| Օսման. » | 190 | 952 |
| Արծաթ մէճիտ | | 30 |
| Գրէտի Ֆօնս. Ա. | 21 30 | |
| » » Բ. | 12 25 | |
| » » Գ. | 12 00 | |

Սեֆերեան եղբարք Բիւ Ֆօս
Թէլէֆօն՝ 5-19